

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 31 (1018) LIEPOS-JULY 31

• 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR SEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 140, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Nuo Baltijos iki mėnulio

Kai kilo V-2 raketos karo metu iš Peenemuendės, Baltijos srityje, ir bombardavo Londoną, dar niekas nemanė, kad tai konkretaus kelio pradžia į mėnulį. Tada anglai rengėsi sunaikinti raketų bazę, o amerikiečių dalinys, užėmęs tą sritį, per daug nesidomėjo naujuoju išradimu. Tik apdairių vokiečių ir kelių amerikiečių dėka raketų meistras Wernher von Braun drauge su 126 kitais specialistais buvo nugabenti į JAV-es, kur galėjo tęsti savo darbą. Von Braun, vos atvykęs į Ameriką, turėjo nemažai sunkumų įtikinti amerikiečių pareigūnus, kad reikia tobulinti raketinę sistemą, kuri gali atidaryti kelią į mėnulį ir kitas planetas. Amerikiečiai von Brauno samprotavimus priėmė gana abejingai ir tik tada, kai rusai iššovė pirmąjį satelitą į žemės orbitą, susigriebė ir jie. Į antrą dieną prezidentas Kennedy pasikvietė von Brauną bei kitus specialistus ir apsisprendė pasukti erdvių link. Sprendimas buvo politinio pobūdžio — reikėjo gelbėti Amerikos prestižą, laimėti erdvių varžybas. Pradžioje amerikiečiams jos nebuvo labai sėkmingos, nes sovietai toje srityje buvo toliau pažengę — mokėjo panaudoti vokiečių specialistus. Vieni metu atrodė, kad erdvių varžybas laimės sovietai. Iykyko betgi kitaip. Padilginti amerikiečiai sutelkė milžiniškas jėgas — mokslines, technines, finansines ir tuo būdu laimėjo varžybas. Sovietai šiandieną svarstė savo nesėkmę, ieško kaltininkų, nes prarado turėtąjį pirmavimą erdvių srityje, kuris turėjo rodyti sovietinės sistemos pranašumą.

Varžybos, kurios buvo paremtos politine dangstimi, turi daug platesnę reikšmę. Pirmasis žmonių skrydis į mėnulį atidarė kelią į tolimesnius erdves, atskleidė naują visatos dalį, kuri ves į tolimesnius laimėjimus. Anot astronauto N. Armstrongo, tai "mažas žingsnis žmogui, milžiniškas suolis žmoniškai". Tai suolis pirmiausia mokslinė prasme — jis apvainikavo seną žmonių svajonę ir įvykdė daugelio asmenų pastangas, besireiškusias šimtmečiais. Ta svajonė tapo tikrove, atrodo, vienu suoliu, bet iš tikrųjų jos įvykdymas brenė palaispui, drauge su įvairiais išradimais — kopė tarptum laiptas po laipto augstyn. Vis dėlto žmogaus svajonė dar nepasibaigė. Ji veržiasi dar toliau ton mįslingon visaton, tarsi pakludama poeto A. Mickėvičiaus žodžiams: "Siek ten, kur žvilgsnis nepasiekia, lauk tai, ko protas nepajėgia". Tai tesinis seno žmogiškosios minties proceso. Nuo pat pradžios žmogus stengėsi pažinti visatą, ją suprasti ir apvaldyti. Pirmajame tarpsnyje visata jam atrodė magiška bei mitologiška, pilna nežinomų jėgų, kurias jis asmeninį ir darė dievais. Antrajame tarpsnyje toji visata jam tapo tikrove, suprantama loginiu galvojimu, o trečiajame tarpsnyje ji vis daugiau žmogaus avaldoma. Išauga technika, matematika, gamtos mokslai, kurie aplinkinę visatą palenkia žmogui, daro ji nebe gamtos vaiku ar vergu, bet jos reliatyviu valdovu.

Kad žmogui lemta vis daugiau apvaldyti gamtą, liudija ir šv. Raštas. Tai žmogaus misija, vykdoma ištisais tūkstantčiais metų. Bet šalia techninio valdoviskoumo yra ir humanistinis — žmogus tapo savęs ir kitų valdovu. Jeigu gamtos apvaldymo srityje žmogus valdovas tapo herojišku laimėtoju, tai žmonių valdyme jis dažnai buvo ir tebėra tironas. Jo valdoviskoumas šioje srityje dar daug kur tebėra bestiališkas, t. y. paremtas fizinė jėga ir kitų naikinimu. Štai kad ir Sovietų Sąjunga. Čarai kankino žmones, trėmė į Sibirą, o raudonieji valdovai — dar daugiau. Pastarieji skelbė visu lygybę, o atnešė didžiausią skirtybę naujomis formomis: kovoją už žmonių laisvę, o įvedė plačiausią tautų vergiją; skleidė brolybę, o atsirado priesybės, kurias sunaikinti panaudojami tankai. Ir tai vyksta krašte, esančiame Baltijos artumoje, kur prasidėjo konkretus žmogaus kelias į mėnulį. Amerikiečių astronautų skrydis neabejotinai yra naujas proveržis mokslinėje bei technikos srityje. Jis praplėtė žmogaus valdoviskoumą visatoje, bet jo neapvaldė humanistinio valdoviskoumo srityje. Žmogus-tironas tebesėdį savo soste ir sėdės tol, kol šis nesugrius. Amerika seniau buvo laikoma laisvės nešėja bei kovotoja. Deja, pastaraisiais metais jos politika praktinėje plėtmėje tos misijos nepateisino. Ryšium su savo laimėjimais erdvių srityje Amerika turėtų iš naujo pažvelgti į ties jos kraštais būdinių Laisvės statulą ir prisiminti, kad skrydžiai į mėnulį yra imponuojantys laimėjimai, bet juos tyko sunaikinti žmogus-tironas. Idomu ir svarbu iširti mėnulį, bet dar svarbiau padaryti žemę laisvės planeta. Pr. G.

JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS HAMILTONE

Planuojama įdomi, darbinga, turtinga ir linksma

Tradicinės Kanados Lietuvių Dienos proga šiemet rengiamas ir lietuvių jaunimo suvažiavimas su atskira programa. Pati Lietuvių Diena įvyks rugpjūčio 31, sekmadienį, o jaunimo suvažiavimas — rugpjūčio 30, šeštadienį, Hamiltono, Ont., Jaunimo Centre. Suvažiavimas bus pradėtas išvakarėse, rugpjūčio 29, penktadienį, 8 v.v., greičiausia parminio pobūviu, registracija ir par. Darbu skirtas ištisais šeštadienį. Numatyti net šeši simpoziumai, kuriems parinktos aktualios temos ir pakviestos grupės dalyvių. Pirmajai diskusinei grupei numatyta tema "Spauda ir politika". Jon pakviesti: A. Gverzdys, A. Kalendra, A. Nausėdas, G. Beresnevičius, sekretore — G. Juozapavičiūtė. Šiai grupei pavesta gvilteni: lietuvių spaudos efektingumą pasiekti jaunimą bei panaudoti jų talentus, lietuvių politines organizacijas, jų realumą, jaunimo dalyvavimą jose, lietuvių pastangos anglų spaudoje bei viešumoje — demonstracijos, petijcijos ir t.t.

Antrosios grupės tema: "Sportas ir studentai". Į šią diskusinę grupę pakviesti: E. Dervaitis, M. Daniūnaitė, J. Williams, R. Mitas, Z. Slekytė, A. Nausėdas. Jai pavesta gvilteni: lietuvių sporto tikslus išieivijoje (lietuviškumas ar laimėjimai?), dartiniai studentų sąjūdžiai ir jų

įtaka lietuvių jaunimui, studentų susiorganizavimas. Trečiajai grupei pavesta gvilteni tema "Skautai ir ateitininkai". Jon pakviesti: A. Puteitis, dr. V. Kvedaras, N. Beniušytė, J. Karasiejus. Jų uždavinys — svarstyti jaunimo organizacijas (skaldo jos ar jungia?), priemones patraukti jaunimui į lietuvių organizacijas bei jam išlaikyti jose, organizacijų tikslus ir dvasią, vadovavimo principus ir pan.

Ketvirtoji diskusinė grupė gvilteni temą "Ansambliai ir tautiniai šokiai". Į šią grupę pakviesti: E. Bliskis, R. Karasiejus, E. Elvikis, D. Viskontienė. Ji palies šiuos klausimus: lietuvių dainų, šokių, drabužių iškraipymas, ansambliai kaip propagandiniai vienetai, ansamblių lietuviškumas, meninis lygis, visuomenės laikysena, ar dainų bei šokių šventės pasiekia savo tikslus ir kt.

Penktosios grupės tema: "Mokslas ir literatūra". Jai nagrinėti pakviesti: L. Sveczdaitė, G. Petrauskienė, D. Bliskienė, A. Kuolas; sekr. — A. Volungytė. Grupės nariai palies: lietuvišką auklėjimą, mokyklas, akademikus lietuvių visuomenėje, patraukliausią literatūros formą jaunimui ir pan.

Šeštoji grupė svarstys temą "Menas ir kultūra". Joje dalyvauti pakviesti: K. Gužas, D.

Taip žygiavom jaunimo kongrese Toronte. Neužilgo dalyvausime Kanados Lietuvių Dienose Hamiltono, Ont. Ten bus ir lietuviškojo jaunimo suvažiavimas, kuriam numatyta įdomi programa. Suvažiavimas prasidės š.m. rugpjūčio 29, penktadienį 8 v.v., Jaunimo Centre. Rugpjūčio 30, šeštadienį, bus keli simpoziumai, paruošti kelių jaunimo grupių

Nusikaltimai, kurie nesensta

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Dvidešimtam amžiuje pavieniu žmonių grupių ir net tautų didžiausi žudikai yra bolševizmas ir nacionalsocializmas. Bolševizmas sunaikino keliasdešimt milijonų žmonių, siekdamas proletariato diktatūros buvusioj caristinėj Rusijoj ir visame pasaulyje. Gi Trečiojo Reicho nacionalsocializmas padarė tai kurdamas "naująją Europą". Bolševizmas bėdžiausia, o "naujosios Europos" kūrėjai arba patys nusizūdė, arba liko nuteisti vienokiom ar kitokio bausmės.

Tuoju po karo sumiti didieji hitlerininkai buvo karo laimėtojų nuteisti pagal tarptautinę teisę — atitinkamas konvencijas, sutartis. Teisimas nepatekėsiu ir pastarųjų rankas vėliau perėjo į vokiečių rankas. Pastarųjų valdžia nuteisė pagal V. Vokietijoje veikianti Vokietijos baudžiamąjį statutą. Pagal jį, Vokietijos pilietis atsako už savo nusikaltimą darba net ir tada, kai padaro jį ne Vokietijos ribose, t.y. kur nors užsienyje. Pagal tai ir hitlerinės Vokietijos laikais padaryti žudymai buvo ir yra baudžiami pagal šį statutą. Kartu su vokiečiais teisiami ir visi kiti, talkinę žudymuose.

Viskontienė, prof. R. Vaštokas, dail. Stokus. Jie žvelgs į meno prasmę lietuvių šlaityme, lietuvių kultūros ateitį, lietuvių charakteristiką.

Tai darbo programa, kuri bus sujungta su promagine dalimi. Šeštadienio vakarą jaunimo suvažiavimą dalyviai įsijungs į bendrąją Lietuvių Dienos programą ir dalyvaus didžiajame susipažinimo baliuje Wentworth Curling Club (2100 Main St. W.) salėje netoli McMaster universiteto. Salė yra vėsinama ir joje gali tilpti 3000 asmenų. Yra automatikė 800 automobilių.

Be to, jaunimui numatyta sportinė programa. Meninė Lietuvių Dienos programa taip pat neapsisėbė jaunimo ir jo ansambliu. Taigi, penkioliktoji Kanados Lietuvių Diena bus kartu ir jaunimo diena. Cia skelbiama informacija yra provizorinė. Iki numatyto datos galbūt daug kas pasikeis, vpač diskusinių grupių sudėtyje. bet pagrindiniai dalykai pasiliks. Juos daugiausia tvarko Lietuvių Dienos jaunimo suvažiavimo komitetas, kuriam pirmininkauja G. Breichmanas, sekretoriauja A. Volungytė. Rengėjų JAV lietuvių jaunimas gausiai dalyvaus šiame suvažiavime, kuris žada būti darbingas ir smagus. Kor.

Nusikaltimas nepasensta Kadangi minėtas pasenėjimo pratesimas baigiasi su šiuo metu pabaiga, šis klausimas buvo daugelio svarstomas. Koalicinėje vyriausybėje nebuvo vienodo nusistatymo. Net pačių partijų narių tarpe nebuvo vienodos nuomonės. Pvz. kai kurie parlamentarai — krikščionys demokratai buvo už pasenėjimo panaikinimą visiems žudymams. Kiti siūlė palikti pasenėjimą tik jų bendrininkams, žudžiusiems pagal atitinkamą įsakymą iš viršaus. Treči buvo už sustabdymą blyu nusikaltėliams, kuriems gresia nedidesnė bausmė kaip

ketveri metai kalėjimo. Ketvirtii siūlė įvesti amnestiją nubaustiems nedidesne bausme, kaip ketveriais metais kalėjimo ir t.t. Socialdemokratų tarpe irgi buvo panašiai. Vis dėlto dauguma jų pasisakė už pasenėjimo panaikinimą ne vien hitlerinės Vokietijos metu suatėjusiems žudikams, bet ir visiems kitiems. Šis principas yra remiamas ir dabartinio valstybės prezidento, kuris įrašė jį savo projekte būdamas dar teisingumo ministru. Ministerijų kabinetas pasisakė už panaikinimą pasenėjimo ne vien hitlerinės Vokietijos metu padarytų žudymų kaltininkams, bet ir visiems kitiems žmogžudžiams.

Plačioji visuomenė buvo ir tebėra prieš Trečio Reicho nusikaltėlių — žudikų teisimą. Girdi šios rūšies bylos įkryėjo ir reikėtų jas baigti. Be to, jau praėjo daug laiko ir baidimas nepasiekia savo tikslo — sunku su įrodymais, gi žudynių vyriausio autoritai ir organizatoriai yra jau nubausiti ir pan.

I galą susitarė Dėl pasiūlymų įvairumo kai kas pranašavo juodos katės perbėgimą tarp krikščioniškų grupių ir socialdemokratų, sudarantį dabartinę koaliciją. Bet netikėtai greitai įvyko susitarimas, tapęs įstatymu: nužudymas žmonių, jų grupių ar tautų, padarytų hitlerinės Vokietijos metu, nesensta. Taigi, ir nuo ateinančių metų sausio 1 d. nusikaltėliai galės V. Vokietijoje būti traukiami atsakomybėn visą laiką, t.y. iki jų gyvos galvos. Si taisyklė taikoma ir nusikaltėliams, gyvenantiems už V. Vokietijos ribų. Žinoma, je galės būti teisiami tik tada, jei gyvenamos vietos vyriausybės išduos juos V. Vokietijai.

Daug įtariamų, mažai nubaustų Sio metu V. Vokietijos teisingumo įstaigose guli apie 10.000 neišspręstų bylų. Jos liečia apie 18.000 asmenų. Bet su nubaudimu darosi vis sunkiau. Pvz. iš 15.243 asmenų, teistų per 1965-68 metus, buvo nubausti tik 77. Visiems kitiems trūko įrodymų. Vien pagal įtariamą V. Vokietijos teismai nebaudžia.

Ryšium su hitlerinės Vokietijos metu įvykdytų žudymų pasenėjimu, buvo svarstomas pasenėjimas ir kitų dalykų, padarytų po karo bei tebedaromų ir dabar. Iki šiol neišaiškintu tokių nusikaltimų yra apie 1500. Buvo siūlymu panaikinti pasenėjimą ir šitiems nusikaltimams, bet į galą susitarė tik pailginti jį. Vietoje buvusiu 20 metų, nuo 1970 m. sausio 1 d. bus 30 metų, t.y. per 30 m. nuo nusikaltimo padarymo dienos sušektas nusikaltėlis galės būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn.

Pasaulio įvykiai

PASVEIKINĖS IS MĖNULIO GRIZUSIUS ASTRONAUTUS, JAV PREZIDENTAS ISSKRIDO ILGESNEN KELIONEN PO AZIJĄ. Jo kelionės tikslas — organizuoti laisvuosius Azijos kraštus prieš galimą komunistinę agresiją. Raudonosios Kinijos iškilimas sudaro grėsmę daugeliui kraštų ir dėlto jie ieško didžiųjų apsaugos. Vieni tikisi jos iš Sov. Sąjungos, kiti iš JAV. Neseniai įvykusioje tarptautinėje kompartijų konferencijoje Maskvoje L. Brežnevas pasiūlė sudaryti Azijos sąjungą, kurioje įeity Indija, Pakistanas, Indonezija, Japonija ir Formoza. Tuo būdu aplink Kiniją būtų sudarytas žiedas, kuris sulaukytų Kinijos plėtrą ir užtikrintų kaimyninių kraštų saugumą. Azijos valstybės tokios sąjungos yra neabejotinai reikalingos, tačiau jos prisibijo abiejų raudonųjų galybių — Sov. Sąjungos ir Kinijos. Joms labiau priimtinos yra JAV-es, kurios, bent iki šiol, stengiasi laikytis nuosaliai Maskvos ir Pekingo konflikte. Galimas dalykas, kad Azijos valstybės, kurios jaučia komunistinę grėsmę, prašys JAV-es vadovauti bendrai sąjungai. Dar nežinia, kiek amerikiečiai yra linkę prisidėti prie tokios sąjungos. Prez. R. Niksonas Filipinuose pareiškė, kad Azijos taika gali būti atstatyta ir užtikrinta tik patių Azijos valstybių. JAV-es galėsiančios prie jos prisidėti. Tokia laikysena betgi nevisiem patinka. Jau Maniloje, Filipinų sostinėje, pasirodė būriai demonstrantų, kurie savo šūkiu ragino prezidentą grįžti namo ir nesikišti į Azijos reikalus. Kovoje su policija buvo nušautas Manilos agresyviųjų komunistų vadas A. Batac netoli viešbučio, kur turėjo apsigyti prez. R. Niksonas. Demonstracijos nebuvo didelės ir nenustelbė trumfinio priėmimo. Manoma, kad demonstracijų netrukis ir kitų kraštų sostinėse. Galimas dalykas, kad daugiausia entuziazmo prez. R. Niksonas susilauks Rumunijoje.

Laimingai sugrįžė iš mėnulio astronautai N. Armstrong, E. Aldrin ir M. Collins buvo iškilmingai sutikti Pacifike ant "Hornet" laivo. Juos pasveikino pats prez. R. Niksonas, pabrėždamas, kad jų kelionė mėnulin esanti svarbiausias įvykis nuo pasaulio sukūrimo. Jis pakvietė astronautus į jiems ruošiamą valstybinio masto priėmimą rugpjūčio 13 d., kai pasibaigs jų izoliacijos laikotarpis. Astronautai yra izoliuoti trim savaitėm, kad būtų apsisaugota nuo mėnulio bakterijų, jeigu iš viso tokių būtų atsinešę žemėn. Iki šiol nėra rasta jokių pavojaus pėdsakų.

Senatorius E. Kennedy asmeninė nelaimė tapo politiniu klausimu. Vaziuodamas naktį automobiliu Martha's Vineyard, Mass., vasarvietėje, nuo vieno tiltelio nusirito ir vandeni. Jis pats išsiviejo, bet su juo važiuavusi oragė M. J. Kopechne, 28 m. amžiaus, prigerė. Apie tai nelaimę

Kanadietis nubaustas kalėjimu Čekoslovakijoje. Rudolfas Paulius Holata, 47 m. amžiaus, Kanados transporto ministerijos tarnautojas Vankuveryje, š. m. sausio mėn. nuvyko į Čekoslovakiją aplankyti savo giminių. Nežiūrint vizos, jis buvo sumistas ir 6 mėnesius išlaikytas kalėjime. Siomis dienomis jo byla buvo svarstoma Ustin Nad Labem vietovėje. Teismas rado jį kaltu ir nubaudė 5 metų kalėjimu už šnipinėjimą britams. Pagal dabar veikiantį įstatymą, bausmė liko sumažinta trečdaliu. Be to, pritaikyta amnestija. Tikimasi, kad jam bus užskaitytas atseidėtas laikas kalėjime prieš teismą ir netrukus galės būti laisvas. Iš bylos matyti, kad prieš 20 metų Berlyne R. P. Holata buvo britų angažuotas šnipinėjimui Čekoslovakijoje, kurioj jis buvo nuvykęs atsiimti žmonos. Atlikęs savo uždavinį, R. P. Holata grįžo Vokietijon, atsisakė nuo įsipareigojimų britams ir išvyko Kanadon. Tai oficialus aiškinimas. Ar jis teisingas, tuo tarpu nežinoma. Viena tik aišku, kad kelionės anapus "geležinės uždangos" tebėra nesaugios ir kad sovietai gali sumiti kiekvieną momentu.

Latviai studentai Paulius ir Irena Lazdos iš JAV buvo nuvykę Rygon. Grįžtančius labai tikrinio muitininkai ir žmonos rankinuke rado buvusio Latvijos socialdemokratų veikėjo T. Menders rašini. Abu amerikiečiai buvo sumiti ir ištremti š.m. liepos pradžioje. Apie tai įvyki pranešė "Sovietiskaja Latvija", iškoneveikdama senuką Menders, kuris esą slapta siuntęs užsienin straipsnį, "šmeižiantį" Sov. Sąjungą. P. ir I. Lazdoms esą grėsė 7 metų kalėjimas, bet sovietinė vyriausybė tos bausmės netaikė. Ištremtieji daugiau i Sov. Sąjungą nebebus įleidžiami. Minėti latviai Ryzėje lankėsi ir pernai. Ten jis rinko medžiagą savo disertacijai apie 1905 m. rusų revoliuciją ir kartu su žmona pasimatė su gimine mis.

"TEVIŠKĖS ŽIBURIAI" sekančia savaitė dėl atostogų neisėis. Poatostoeinis numeris pasirodys rugpjūčio 14 data. Pranešimus bei skelbimus tam numerui siųsti iki rugpjūčio 7 d.

Marija Hluško, ukrainietė, išrinkta tautinių grupių karavono koralaitė "Miss Canadiana" Toronte. Nuotr. The Globe a. Mail

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
 Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuomone.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
 Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
 Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

Gimnazijos uždarymo priežastys

AL. GIMANTAS

Kaip ir galima buvo laukti, visuomenės reakcija į Tėvų pranciškonų gimnazijos uždarymą buvo labai atšiauri ir pikta. Kažkodėl daug kas norėtų kaltinti pranciškonus, lyg tai nuo jų priklausė tos mokslo ištaigos likimas ir ateitis. Nema-lonu, aišku, visiems kaltinti sa-ve, todėl ir įsiekoma taip vadi-namų atpirkimo ožių. Bet tai tik viena viso reikalo pusė.

Padarys "kiti"

Jau žymiai seniau šias eilu-tes rašančiajam teko domėtis lietuviškųjų gimnazijų išsilaiky-mo problema. Surinkus pradi-nius duomenis, kurie nebuvo džiuginantys, neteko nustepti iš-girdus žinią apie lietuvių gim-nazijos Kennebunkporte liūd-ną likimą. Anksčiau buvo sąmonin-gai susilaikyta nuo turimų duo-menų skelbimo spaudoje, nenori-paveikti gal dar neapsisprendusių tautiečių nuotaikų. Šiandien, jau turint konkrečią žinią apie Tėvų pranciškonų gimnazijos uždarymą, galima laisviau prakalbėti ta tema.

Gal nebūtų galima teigti, kad mūsų visuomenė visai nesidomė-jo lietuviškąja gimnazija. Dė-mesio būta, bet tikėta, kad jai iokie pavojai negresia, žodžiu, imta už gryną pinigą faktas, kad gimnazija egzistuoja ir ne tiek jau svarbu, ar kas ten siūnčia ar ne savo vaikus. Atrodė, vis atsiras "kiti", kurių užteks švie-timo židinio išsilaikymui. Tikro-vė betgi buvo žymiai skaudesnė ir atėjo gal net žymiai greičiau, negu ir pesimistai galėjo tikėtis.

Tėvų galvosena

Kodėl, palyginus, nedaug tė-vų siuntė savo vaikus ton gim-nazijon? Iš turėtų pokalbių su visa eile tėvų galima daryti iš-vadą, kad bene patį pagrindinį priežastis buvo tolimes atstu-mas. Esą vaikai tapo greit auga, bręsta, tiek daug užsiėmė, tiek mažai juos mato namuose. Tėvai nesirvyta ju išsiusti dar ketve-riem metams iš namų, gerai žino-dami, kad atėjus universiteto dienoms greičiausia jie išvyks kiton vieton studijuoti ir jau po to vargiai ar kada sugrįš į tėvų namus. Baigę mokslus ar prie jų pabaigos artėdami sukuria savo šeimas. Matyti ryškus no-ras, kad priaugę vaikai gimnazijos dar tuos kelis metus patų būtu pastogėje ir globoje. Žinia, ateityna atostogų metas, Kalėdos, Velykos, vasara. Taip, visa tai esa gera ir gražu, bet tos visos kelionės juk pareikaluoja išlaidų. Mažai kas kėlė klausimą dėl mokslo ir išlaikymo brangumo. \$750, aišku, nėra daug, bet kiti mano, jei gimnazijos metai gana

brangūs, ką reikės daryti, kai jaunimą teks išleisti kolegijon ar universitetan? Ten mokėstis ir išlaikymas bus dar branges-ni. Čia ypač buvo garsios tos nuomonės šeimų, kur turima du ar daugiau vaikų, kuriems juk teks duoti pilną akademinį išsi-lavinimą. Iš to viso prašyte pra-šosi išvada: jei tokia gimnazija būtų kuriame didesniame cent-re, sakysime, Klevelando, Det-roito, Čikagos trikampyje, ji tu-rėtų didesnę galimybę išsilaiky-ti, nes čia pat būtų nemažas skaicius potencialaus prieauglio. Tėvai ar ir patys vaikai savo še-imas galėtų pasiekti labai prie-namu laikui, savaitgalius būtų galima praleisti saviškių tarpe; atkristų ir visos tos tolimųjų distancijų keliaivimo išlaidos.

Gyvenimas bendrabutyje

Abejojančių Tėvų prancišk-onų gimnazijos mokslo lygiu kaip ir nebuvo. Visi apklausti asme-nys tvirtai tikėjo, kad priekais-tai, jei tokių kada ir būta, kad lietuviškoji gimnazija esanti ze-mesnio lygio už vietines panašias institucijas, yra be pagrindo. Dalis, tiesa, yra nusistatė prieš bendrabučio gyvenimo są-lygas. Tikima nuosirdžiomis ir dideliems auklėtojų pastangomis auklėti jiems patikėtą jaunimą lietuviškoje ir krikščioniškoje dvasioje, bet vistiek baiminamasi, kad brestantiems vyrukas gyvenant tarp vienos lyties to-kių pačių paauglių gali susida-ryti progu pavojams kelti dori-nėje, tiek ir kitose srityse. Gru-pėje visada atsiranda vienas ki-tas, kuris sugeba patraukti abe-jojanti, bandymų dar neužgrū-dintą, neprityrusį jaunuolį. Rū-kymas, narkotikai, pasitaikantis lytinis smalsumas tegu ir retai pasitaiko, bet negalima užginti-ti, kad lietuvių vaikai būtų kito-kie nei vietiniai. Dėlto kai kurie tėvai mano, kad šienandien, esant tiek daug pavojų jaunimui su-klupči, vis jau bus geriau, kai jaunuolis liks savo šeimos rat-e lyje ir globoje. Dėl pačios lie-tuviybės, lietuvių kalbos dėsty-mo prietaraujančių nebuvo, bet taip pat tiesa, kad ne tiek jau daug į tai kreivė rimto dėme-sio. Pirmoje eilėje jie galvojo apie visą vaiko mokslinimąsi ir tik bene paskutinėje vietoj prisimi-nė lietuviškąjį auklėjimą. tau-tinių nuotaikų palaikyma, lietu-viškąja atmosfera. Atseit, gerai, kad tokia gimnazija yra, bet ga-lima ir be to apsieiti, ypač kai reikia specialių pastangų jai pa-siekti.

Tokie būtų realūs, gyvi faktai, privėdę prie lietuviškosios gim-nazijos uždarymo. Žodis yra tar-tas, sprendimas padarytas. Kas toliau?

LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Viena seniausių Amerikos lie-tuvių organizacijų yra Lietuvos vyčiai — "Knights of Lithua-nia". Jon yra susitelkę lietu-viai. Amerikoje gimę ir auge, bet nuo savo tautos kamieno ne-atitūkę. Š. m. rugpjūčio 22-24 dienomis šaukiamas jau 56-ta-sis suvažiavimas Newark, N.J., Robert Treat viešbutyje. Tai reiškia, kad ši organizacija gy-vuoja jau 56-ti metai. Suvažiav-imo rengėjai savo pranešime sako:

"Lietuvos Vyčiai, tautinė or-ganizacija, kurios narius sudaro praktikuoją lietuvių kilmės ka-talikai, ypač jauniesio amžiaus, gyvuoja jau 56 metus. Jos tiks-lai yra: išlaikyti savo narių tar-pė pagarbą lietuvių kalbai, pa-pročiams ir kultūrai, padėti Lie-

tuvai ir kitoms komunistų pa-vertgoms tautos kovojė už ne-priklausomybę. Tų tikslų siekia atstovai, jų pavaduotojai ir sve-čiai iš 43-ju kuopų, išsisklaidži-usių po visas JAV-es, važiuos į seimą dalyvauti posėdžiuose, taip pat pasilinksminimuose bei kultūrinuose parengimuose."

Suvažiavimo programa labai įvairi: pamaldos, posėdžiai, dis-kusijos, banketai su žymiais ka-lbėtojais, kultūrinis vakaras, šo-kiai, ekskursijos, pakėlimas na-rių į augstesnius laipsnius. Iš-kilmingame baiginiame ban-kete bus pagerbtas JAV kongre-so narys Peter W. Rodino, jaun-is New Jersey. Jis bus apdova-notas medaliu už pagalbą lietu-viams, siekiant Lietuvai laisvės.

"LITUANUS" ŽURNALAS, MINĖDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILĖJINĮ VAJŲ SU YPATINGOM DOVANOM

Jau penkioliktį metų, kai "Lituanus", leidžiamas anglų kalba, atlieka lietuvių lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse — tiek valstybių jis pastū pasiekia keturis kartus metuose. Penkiolikos metų sukakties proga esami ir būsimi "Lituanus" skaitytojai, atsiuntę 5 dol. čekį, kviečiami nemokamai atsiimti šampano bonką. Čekius rašykite: "LITUANUS", P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA. Gavę iš Jūsų prastęs ar visai naują prenumeratą, tuoj pasiųsime šampano kortelę, kurią nemokamai iškeisite į šampaną vienoje iš devynių kortelėje pažymėtų didžiųjų Kane Beverage krautuvų Čika-goje. Dovaną atsiimti su kortele asmeniškai. Šis nepaprastas "LITUA-NUS" vėjus baigiasi rugšėjo 1 d. — Darbo Dienos šventėje. Visais klausimais prašome skambinti Čikagos telefonu 434-0706 Jonui Kučėnui, "LITUANUS" reikalių vedėjui. Šią progą dėkojame Kane Beverage krautuvėms už dovanotą šampaną.

Rusų kompartijos tipai

ALEX BARRON, ilgokai gyvenęs Sov. Sąjungoje ir Baltijos kraštuose

Dažniausiai sutinkamas ir ne-didžiausias Rusijos komunistų partijos eilinio nario, partijos komiteto sekretoriaus ar parti-jos elito galvosenos tipas — tai žmogus, kurio interesai paremti grynai piniginiams sumetimais. Jų galbūt ir nereikėtų kaltinti gobsumu, nes geriausiu atveju eilinis partijos narys turto at-žvilgiu tik susilygina su Vakarų pasaulio darbininku. Vis dėlto toks komunistas, vertas panie-kos, nes būdamas ištikimas, kad daro neteisingai, tesia savo juo-dą darbą, už kurį gauna atlygi-nimą. Pvz. 1965 metais, sumazi-nus KGB darbuotojų skaičių, jų šlykštus darbas, kaip minėta, vis daugiau ir daugiau pavadamas partijos komiteto darbuotojams bei augstesniesiems administra-cijos tarnautojams, kurie irgi yra partijos nariai. KGB valdy-ba išduoda rekomendacijas pa-augštinti tarnyboje gerai atlie-kančius šnipinėjimo darbą parti-jos narius. Tos rekomendaci-jos siunčiamos augstesniesiems administraciniais darbuotojams ir partijos komitetų sekreto-riams.

Svarbiausia — asmeninė gerovė
 Bet ar visi komunistai laimin-gi, dirbdami šnipinėjimo saviš-kių tarpe ir kitokių jiems pri-mestą darbą? Teko kalbėti su milicijos papulkininku, užsi-imančiu jauniosios kartos nusi-keltėlių, chuliganų auklėjimu. Jis sako:

— Skaitau, skaitau jiems pa-skaitas, ištikineju, kad mūsų ša-lis eina į šviesų komunizmo ry-tų, o jūs, niekadejai, to ne-įstengiate suprasti ir girtuok-liaujate, nenorite mokytis. Bet aš apst manau, kad ne čia glūdi priežastis to jaunimo nemoralu-mo. Žinau, kad jaunimas mato elito sugėdimą, partijos narių buržuazinius — miesčioniškus in-teresus, kuriuos jie dangsto saldžiais žodžiais apie savo pa-sišventimą liaudies gerovei bei komunizmo statybai. Toks parti-jos narių veidmainiavimas pri-vertia dalį jaunimo nebetikėti

vyresniųjų žodžiais ir nusivylus pulti į nemoralumą. Slykštū da-rosi. Noriu nors kartą gyvenime pasakyti žmonėms teisybę, pa-sakyti, ką aš ištikrųjų manau, bet tuoj pat susigriebiu. Juk jei-gu pasakysiu tiesą, manęs gal ir nebeįstems į Sibirą, neišėj-si kalėjimą, bet nenoriu prarasti savo trijų kambarių buto, gero atlyginimo ir geros savo vaikų ateities. Be to, jei per savo ne-mokėjimą prikašti liežuviu ne-tėkčiau darbo, žmona būtų nei-reikalaustu ištuokos. O ištuokos teisme ji pasakytų nenorinti gy-venti su vyru, kuris nesupranta "šlovingosios komunistų parti-jos" politikos žmoniškumą. Tik-roji gi ištuokos priežastis: kam-jai reikalingas vyras, kuris ne-teko darbo per savo kvailumą — išplepėjo, ką galvojo.

Pataikavimas — laiptai augštin
 Ar visi komunistai yra įsisa-moninę, kad jei greit kilo augš-tyn tarnybos laiptais ne savo ga-bumais, bet nuolankumu valdo-vams bei padžiavimui?

Riboto protinio išsivystymo žmonėms yra prigimta nepaste-bėti savo trūkumų bei kitų žmo-nių didesnių gabumų, nes jų protelis nepajėgia orientuotis tose srityse, kurioms jis nėra priarius. Todėl jie, lygindami save su kitais asmenimis, mato savo asmenį žymiai ryškesnėje šviesoje. Įstoje į partiją, kad geriau ir lengviau gyventi, jie gauna augstesnes pareigas, at-lyginimą ir kitas lengvatas. Dar-bas irgi būna sudėtingesnis, jei nesugeba jo suversti ant pavai-dinių pečių. Turėdami sudėtin-gesnę darbą, jie pradeda galvo-ti, ar pavaldiniai sugebėtų tu-darba atlikti. Jų mąstymus nu-traukia partinės organizacijos tūzai, kurie jiems kala minti, kad partija jiems patikėjo augš-tin pareigas ir didelę atsakomy-bę, nes mato, kad jie yra "są-moningiausi" ir gambiausi dar-buotojai. Žodis "sąmoningas" sovietinėje terminologijoje rei-škia atsidavęs totalitarizmo rei-škoms. Tikimasi, kad šitų dviejų sąvokų — "sąmoningumo" ir

"gabumo" dirbtinis surišimas duos komunistams pasitikėjimą savimi ir išugdys geriausią sis-temos "aparatačiką". Todėl parti-jos vadovai yra suinteresuoti masių ir partijos darbuotojų tar-pė paskleisti mitą, kad partiečiai yra "sąmoningiausi ir ga-biausi". Manoma, kad eilinis pilietis nusižiūrės į tokius ky-tančius augštin bei turtėjančius partiečius, progoms pasitaikus liaupsins partiją ir tuo būdu pa-sirodys sąmoningu, o gabių jį padarys pati partija, jei reikės.

Kildamas administraciniais laiptais, partietis užmiršta savo pirmuosius padžiavystės žings-nius ir mano esąs pranašesnis už savo pavaldinius. Tais atve-jais partija turi eile priemonių jam priminti, kad jis, prieš isto-damas į partiją, buvo nutriušęs snarglys.

Kvatoja širdies gėlmėse
 Panagrinėkime dar vieną ko-munisto galvosenos tipą. F. Dos-tojevskis knygoje "Nusikraustie-jai ir pažemintieji" aprašo vieną "nepiramus jaunystės", atseit 27 metų, amžiaus grafitę, kuri at-rodėdavo savo pažįstam tarpe kilniausios, griežiausios mora-lės pavyzdys. Ji pasipiktindavo net menkiausiu nukrypimu nuo vyraujančios moralės normų. Jos griežto žvilgsnio net pagyvenu-sios moterys prisibijodavo. Vis-dėlo, pasilikusi viena su savo meilužiu kunigaikščiu ir prie-rėjusi prie savo kuniškių jaus-mų viršūnių, kvatodavo: "cha-cha-cha". Kunigaikštis toliau pa-sakoją: "Kvatodavai ir aš; abu suprasedavom iš ko juokiamės".

Panašiai ir su kauliais ko-munistais. Jie plepa apie savo pasišventimą partijai, sovietinei valstybei, matydami rimtus žvilgsnius žmonių, kurių dalis tiki jų plepalais, dalis netiki, bet priversti klausyti. Tokie pa-skaitininkai savo proto gėlmėse kvatoja, kvatoja...

Tokie žmonės administracinė-jie bei partinėje hierarchijoje at-siekia daugiausia — jie nesivar-žo jokiomis priemonėmis, gali paaudoti betkurį valstybinį rei-kałą savo asmeninei gerovei.

KOKS BUVO MARKSAS TIKROVEJE?

Markso biografo nauji duomenys apie marksizmo tėvą

Neseniai britų leidykla U. H. Allen išleido didelę gyvų stilium, dalykiškai Roberto Pine parašytą knygą "Marx". Bet var-gu ji pradžius oficialius Marksso biografus, jo "hagiogra-fus". K. Marksas yra sukūręs to-kią teoriją, tokią doktriną, kuri taip sunkiai atspindi mūsų gy-venamojo epochą.

Rabino anūkas

K. Marksas gimė 1818 m. Trie-re, Vokietijoje, pasiturinčio ad-vokato šeimoje. Taigi, jo kilmė visai neproletariška. Jo senelis buvo žydų rabinas, o jo tėvas 1816 m. perėjo į protestantų ti-kėjimą, nes tada išėjo įstatymas, draudžias nekrikščioniui verstis advokato praktika. Advokatas Marksas perėjo į krikščionybę su visa šeima ir visi jo vaikai, neiš-skiriant nė Karlo, buvo pakrikš-tyti evangelikų bažnyčioje. Mo-kydamasis gimnazijoje, Karlas gavo premiją už labai gerai pa-rašytą rašinį apie žmogaus meilę Kristui.

Tame pat Trierio mieste Mark-sų kaimynystėje gyveno aristo-krato, svarbaus valdininko šeima su gražia dukra baronesė Jenny, kuri buvo 4 metais vyresnė už Karlą. Ją pastarasis labai įsimy-lėjo, buvo sužavėtas ne vien jos grožiu, bet ir jos tėvų aristokra-tiškumu. Jenny jį taip pat karš-tai įsimylėjo, bet jiems reikėjo laukti net 10 metų, kol galėjo su-situokti nes K. Marksas nesuge-bėjo pinigų užsidirbti — eikvojo tėvo uždirbtus pinigus.

Svajojo apie liepsną

Rėdėsi jis negražiai, buvo apa-salęs, gan retai baltinius kei-tė. Dažnai rodė kraštutinį pavy-dą. "Jis tiesiog siuto išgirdęs kie-riuo nors pasisekimą, laimėjimą ir tai tuo metu, kai jis proletariato likimu visai nesidomėjo, — ra-šo R. Pine. Jaunystėje K. Marks-s emė svajoti apie liepsną, kurią jis įstums visą pasaulį. Jis savo sužadėtinei parašė ir dedi-kavo poemą, kurioje entuziastiš-čiai aprašo kaip jiedu kartų apsi-kabinę žygiuos per išprogdintą pasaulio griuvėsius ir gaisrus. Tada jam tai betgi netrukė džiaugtis ir didžiuliais sidabri-niais šaukštais bei indais, gau-tais kraichio su žmona Jenny...". Ypač kad tie sidabriniai šaukštai buvo pažymėti juose išgrauvuo-tais baroniškais herbais. Jenny tikėjo didele savo Karlo ateiti-mi. Po 5 metų santuokos jai ga-lėjo rodytis, kad ta didi ateitis jau čia pat, kad atėjo laikas jos vyro garbei iškilti.

Revoliucinė veikla

Po 1848 metų maištų ir sukili-mų K. Marksas atsistojo vokiečių revoliucininku priešakyje. Tą tikslą jis pasiekė per savo leidžia-

mą laikraštį Reino apygardoje. Revoliucija betgi nepasisekė ir Marksai turėjo tapti tremtiniais, keliaujančiais iš vieno krašto į kitą. Belgijoje baronesė Jenny, visada elegantiška, patyrė kalėji-mo bausimą — buvo kalinama kartu su prostitutėmis ir vagilė-mis.

K. Marksui dar nebuvo suėję nė 40 metų amžiaus, kai jo revoliucinė veikla pasibaigė. Jis su savo šeima įsikūrė Londone, gra-žiame kvartale.

Nelegalus vaikas

Į Londoną atvyko su ištikima, jauna ir dailia tarnaitė vokie-tė Helena Demuth, kuri, Marksso su-prašimu, buvo naujas jo šeimos narys. Kai Jenny pagimdė penk-tąjį kūdikį, sužinojo, kad ir He-lena netrukus taps motina. K. Marksas su tuo nelegaliu vaiku nedarė ceremonijų: vos gimė berniukas, Marksas įsakė atiduoti jį į Londono East End prie-glaudą. Visiems tos prieiglaudos tarnautojams buvo griežtai įsa-kyta slėpti nuo to vaiko jo tėvo vardą.

Zentas — "gorila"

Taigi, sunku iš Marksso žmo-gaus padaryti Marksą didvyrį. Jo revoliucinės idėjos netrukė bū-ti piktu rasistu. Kai jo dukte La-ra ištekojo už metiso Paul Les-sag, uošvis savo zentą pavadino "gorila". Kai "Daily Telegraph" paskelbė palankų straipsnį apie vieną Marksso priešininiką, tai ra-bino anūkas Marksas reagavo į tai pamfleto, kuriame jis tarp kitko tyčiojosi iš Mozės Levy "Daily Telegraph".

Marksai gyveno Londone Fried-rich Engels, kuris jiems mokėjo stambiajį pensiją. K. Marksas bu-vo susidraugavęs su Fr. Engelsu.

Net ir senatvė nedavė Marksui sielos ramybės. Iki pat mirties jis nekentė žydų, danų, ang-lų, prancūzų ir ypač rusų. Iki pat mirties jis džiaugėsi ateities viz-ją, kad jo veikla pasuks pasaulį į revoliucijų chaosą ir skandins jį kraujuje.

Iškreipta idėja
 K. Marksas laikomas "moksli-nio" komunizmo tėvu, bet tai ne-tikslu. Komunizmas yra sena idėja, humaniška ir graži, bet K. Marksas ją padarė nežmoniška, nehumaniška, nes pats buvo ne-humaniškas, aistringas ir nenuo-seklus egoistas. Marksistinis so-cializmas pasireiškė kaip "ugny-jie liepsnojus ir kraujuje skestas pasaulis". Taip jį išvaizdavo K. Marksas. Skaitant jo biografiją, susidaro įspūdis, kad neprinoke jo veiklos vaisiai galėjo būti at-pažinti prieš 100 metų. "Is vai-siu atpažinsi medį". J. G.

RAUDONOJO LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoje L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

Sargybos būstinėje

Aš gulėjau ant odinės sofos. Tas pats pasienietis — tardyto-jas piktai šaukdamas paklausė:
 — Kaip tavo pavarde?
 — Lidmila Lichtenbergerova.
 — O kas šis, sužeistas?
 — Mano brolis Frankas.

Staiga, gaudulio apimta, kon-vulsingai virpėdama ėmiau verk-ti. Vienas saugumiečių vyresny-sis liepė kareivui atnešti kavos puodelį. Išgėriau. Daugiau ne-klausinėjo. Nuvedė į mažą kam-baruką, kuriame stovėjo lova. Purvina ir šlapia, kaip sulyta ka-tė. Kriau lovon ir netekau są-monės. Galbūt į kavą buvo ipil-ta miegamųjų vaistų.

Kai pabudau, buvo pietų me-tas. Moteris policininkė nuve-dė mane į raštinę, kur sėdėjo du saugumiečiai karininkai. Iš jų vienas, berods, majoras, iš by-las paėmė raštą ir paklausė:

— Pavarde, vardas, užsiėmi-mas, gyvenamoji vieta? — Ka-reivis mašininkas mašinėlė sku-biai rašė mano atsakymus.
 — Be jūsų brolio, kaip vadi-nosi kiti, kartu su jumis bėge? — staiga suriko majoras. — Iš-sigandau. Bandžiau savo baimę nugalėti. Galvojau apie savo bro-lio žodžius... Jutau, lyg vėl prarandu sąmonę.

— Niekas daugiau, — tariau.
 — Nemeluok! Tad kas galėjo iš vakarų pusei ir mus šaudyti? Kas į mūsų kareivius šaudė?

Aš tik pečiais pakraipiau ir pagalvoju: koks buvo mielas ir geras mano Radekas... Jis taip džiaugėsi galėsiąs laisvėje mane vesti.

Kodėl norėjote perbėgti sie-ną? Tu žinai, kad tavo brolis kovoją prieš tarybinę santvar-ką — jis buvo šnipas. Mes gavo-me įsakymą jį suimti.

Muša ir spardo

Aš bijojau tų nupenėtų, pik-tų, žiaurių prievartautojų. Visą valią sukaupusi griežtai viską paneigiau. Aš surikau:

Iš viso aš nieko nežinau. Mano brolis kvietė mane į šią kelionę, bet koks buvo reikalas, to man nesakė. — Netikėtai ga-vau stiprų antausį: apsvaigo gal-va ir nė nepajutau kaip nukritau ant grindų. Žandas degė skausmu.

Atgaivink savo atmintį tu, purvina keksė! — Įraudęs ir įsiutęs majoras blivė kaip gy-vulys. Nutvėręs mane už plau-kių ėmė tasyti į viršų ir į apačią. Jis mušė mane per veidą vėl ir vėl, taip kad nespėjusi atsikelti vėl pargrūdėdavau. Aš pajutau ne-

paprastą skausmą galvoje, visa-me kūne. Ėmiau šaukti kiek tik galėdamas. Veidas pasruvo krau-ju ir asaromis.

Gyvuoliai, jūs, žvėrys! Už ką mane mušate — šaukiausi histe-riskai. Kiek atsisitiesiu, griebiau nuo stalo rašalinę ir sviedžiau tam bestijai tiesiai į galvą. Gaila, rašalinė į galvą nepataikė, pra-lėkė pro šalį ir atsimušė į sie-ną. Stiklai pabiro aplinkui, o siena nusidžė juodomis rašalo dėmėmis. Tas storas bulius, ru-sų enkavedistai, išsūtęs dar pa-siučiau ėmė mane daužyti, už-plaukių tasyti, stumdyti. Aš visa buvau sukrūvinta. Kitas saugu-mietis karininkas pagaliau rado reikalo mane lyg ir užstoti:

— Drauge majoro, ką darai, atsiukvošėk, juk mergina dar ne-turi septyniolikos metų. Ji nėra buržuazus dukte — jos tėvas darbininkas.

Tie žodžiai jį atšaldė ir pa-žaidino iš sadistinės ekstazės. Ste-nėdamas ir keikdamasis sudribo majoras kėdėn. Storas kaklas ir veidas raudonomis ir mėlynomis dėmėmis išbertas. Smilkinuose kraujagyslės virvėmis iššoku-sios. Kiek patylėjęs tarė:

— Gerai, gerai... Tu prakeik-ta keksė! Mes tave palamdysi-me Prahoje — pamatysi, ko dar nematei, — pykti tramdydamas murmėjo rusų MVD majoras.

Veža į Pragę
 Mane išvedė. Tą patį vakarą skubos keliu išvežė į Prahos ka-lėjimą, nors buvo vėlus vidur-naktis. Vežė juodu kalėjimo au-tomobiliu, "juodvarniu" vadinamu. Mane ėmė į vienutę, kur jau buvo trys merginos. Veidas buvo ištinęs, perstėjo ir degė, skaudėjo visą kūną. Nors buvo leista veidą nuplauti, bet ištini-mas ir apdraskymai buvo žymūs. Mane nuo pat ryto iki vakaro tardė. Aš kartojau vis tą patį. Vienos dienos rytą mane išve-žė į MVD saugumo policijos centrinius rūmus. Bartholomaeusgasse kažkokiam ypating-am apklausinėjimui. Nuvedė į gana erdvų, gerai baldais ap-statytą, šviesų kambarį. Prie sta-lų sėdėjo civiliais drabužiais sau-gumiečiai. Jie buvo mandagūs. Man įėjus, jiedu net atsisūjo, pasiūlė kėdę. Aš jau pažinojau raudonųjų bestijų klatingumą ir žiaurumą. Nepasitikėjau jais ir siuo atveju. Galvoje ėmė kilti milijonus klausukų: ką tai galė-tų reikšti?

Netikėtas pasiūlymas
 Amžiumi ir užimamąja vieta

vyresnis saugumietis labai švel-niai tarė:

— Mes ryžtames duoti jums progą pasitaistyti. Jeigu jūs su-tiksite dirbti Prahos saugume, be jokių pasekmių išbrauksime iš jūsų gyvenimo šį nemalonų įvykį vakarų pasienyje. Jūsų brolis, jeigu išgis, bus paleis-tas į laisvę. Be to, tamstai ne-bus keliama byla. Tačiau jeigu atsisakysite, būsime priversti iš-kelti jums bylą.

Buvau pasirušusi protestuoti ir atsisakyti betkokių bendradar-biavimo, bet jis pasiskubino, ne-leido nė burnos atidaryti: tik pamoję ranka, jau žinodamas ką sakysiu. Aš nutilau.

Atsiminkite, jeigu jūsų byla bus svarstoma teisme, mes turime pakankamai įrodymų, kad nuo to laiko, kai buvotė iš mokyklos išmesta, niekur nedir-bote ir buvotė tarybinio krašto parazitė.

Po to užklauso: — Jūs paleisite laisvėn mano brolių? Man neaišku taip pat ką reiškia žodžiai "dirbti Prahos saugumui"? — Kaip ir anksčiau jis labai mandagiai atsakė:

— Bendradarbiauti su saugu-mu, jūsų atveju, reiškia, kad jūs galėsite gyventi taip, kaip jums patiks... Tamsta gausi naujausius ir madingiausius drabužius, tamstai bus leista net su svetimtaučiais, kitų valstybių at-stovais, bendrauti ir net draug-gauti. Tamsta galėsi teisę pra-bangų gyvenimą, turėsi teisę ke-liuoti po visą kraštą. Be to, pra-gyvenimui pastoviai bus moka-ma augsta alga. Už tai jūs turė-site savo pokapius, išgyvenimus bei įvykius su naujais pažista-mais mums smulkmeniškai pra-nešinėti.

Aš apgalvoju ir supratau, kas šiuose žodžiuose slypi. Pagaliau tariau:

— Bet vis dėlto tamsta nuty-lėjai mano brolio likimą. — Vie-tojo žodžiu, jis išėmė iš bylos specialų blanką, pakėjo man jį su plunksnakočiu, pridurdamas: — Pasirašykite šį blanką ir jūsų brolis bus laisvas: vist nu-sikaltimai nubraukti. Kadangi jis dar nepasveikęs, išvesime jį į padoriųjų piliečių ligoninę. — Jie man padėjo užpildyti blanką. Apačio, pastaboj, buvo pažymė-ta, kad nuo šios dienos esu val-tybės saugumo tarnyboje, agen-tės pareigose. Kartu man buvo skirtas sutartinis agentės žen-klas — L 77. Pasirašiau. Saugu-mietis idėjo blanką į bylą, ku-rią paslėpė geležinėje spintoje. (Nukelta į 7 psl.)

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiau-jant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaity-tojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, i-kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "TZ".

Pranas buvo vedęs Lietuvoje; 1951 m. vedė antrą kartą. Gyvena Kanadoje, bet nesutaria su antrąja savo žmona ir norėtų išsikirti. Galimas dalykas, kad antroji žmona įsiekotų priekabių, praneštų tei-smui apie jo pirmasias vedybas, Lietuvoje. Ar gali būti Pranas nubas-tas

Poviežius Paulius VI apašta-
liškųjų raštų (Motu Proprio),
kuris prasideda žodžiais "Myste-
rii Paschalis", rašyto 1969 m.
kovo 19 d. ir paskelbtas balan-
džio 11 d., paskelbė ir aproba-
vo normas apie liturginius me-
tus ir visai Bažnyčiai privalomą
ir bendrą liturginį kalendorių.
Siuo aktu Paulius VI įvykdė tai,
ką Vatikano II santaryba buvo
nutarusi:

"Liturginiai metai tebūnie taip
pertvarkyti, kad šventųjų laikotar-
pių tradiciniai papročiai ir santar-
ka būtų pasilaikyti arba atstatyti,
kaip reikalauja mūsų meno aplinky-
bės. Tebūnie išlaikytas pradinis tu
laikotarpių pobūdis, kad galėtų tin-
kamai ugdyti tikinčiųjų pamaldumą,
šventiant krikščioniškojo atpikimo
paslaptis, ypač velykine.

Tikinčiųjų dėmesys tebūnie krei-
pamas į Viešpaties šventes, kurio-
mis metų būvys yra minimos išga-
nymo paslaptys. Todėl laikotarpio
šventės tebusios sau priklausoma
pirmesnę vietą už šventųjų dienas, kad
išstas išganymo paslapties ciklas bū-
tų tinkamai minimas" (konst. "Sven-
toji liturgija", n. 107, 108).

NEPAGRĮSTI PRIEKAIŠTAI

Neįsigilinę į šių nuostatų
prasme ir popiežiaus raštą, ku-
riuo paskelbtas liturginio ka-
lendoriaus pertvarkymas, ypač
pasaulietinė spauda, mėgstanti
sensacijas, paskelbė, kad popie-
žius išbraukęs iš šventųjų sąrašo
daugelį šventųjų, kaip netikrų,
nebuvo, istoriškai neįro-
dytų, o kartais ir tikrų, jų vie-
ton išbraukdamas naujus. Neatsi-
iiko ir komunistinė-ateistinė
spauda, pasisaiptydama iš Katali-
kų Bažnyčios ir šventųjų. Esą ir
pats popiežius, istorinių tyrinė-
jimų šviesoje turėjęs pripažinti,
kad arti 200 buvo tik fanta-
zijos padaras, ir todėl buvęs pri-
verstas juos "panaikinti".

Visa tai sukelė tikinčiųjų tarpe
samyšio, netikrumo, pasipiki-
tinimo. Neapoliu gyventojai, ku-
rie labai gerbia savo globėją sv.
Januarį ir kurio šventę paliktą
švesti tik neapoliu, pasipiktinę
ruošė protesto žygį ir Romą
reikalauti "atstatyti jų šventojo
garbė". Anglijos anglikonai, ku-
rie, kaip ir protestantai, nepri-
pažįsta šventųjų garbinimo, pa-
sipiktino, kad Anglijos globėjas
sv. Jurgis nėra atitinkamai pa-
gerbtas.

Visas tas neaiškumas kilo dėl
neskyrimo šventųjų sąrašo nuo
liturginio kalendoriaus ir šven-
tojo nuo jo šventės liturginia-
me kalendoriuje.

SVENTUJŲ SĄRAŠAS IR KALENDORIUS

Bažnyčios oficialus "šventųjų
sąrašas yra vadinamas "Martyro-
logium Romanum", kuriame yra
keli tūkstantai Bažnyčios pripa-
žintų tiek iš tradicijos, tiek
vėliau kanonizuotų šventųjų. Šis
sąrašas lieka pilnoje galioje. Ja-
me kiekvieną metų dieną yra
įrašyta visa eilė šventųjų.

Kas kita yra liturginis kalen-
doriu, skirtas visai Bažnyčiai
pamaldoms. Jame negali tilpti
visi šventieji, nes metuose yra
tik 365 dienos. Jeigu ir kasdien
būtų kurio šventojo šventė, vis-
tiek daug šventųjų liktu litur-
gijoje nepaminėti. Reikia tad
parinkti liturgijos reikalui tik
kaikuriuos — tuos, kurie yra ži-
nomi ir garbinami visoje Bažny-
čioje, o ne tik viename kuriame
krašte, vyskupijoje ar bažnyčio-
je.

Kodėl buvo reikalinga tokia
atranka?

Iki Tridento santarybos (XVI
š.) kiekviena vyskupija turėjo
savo atskirą liturginį kalendorių
savo šventaisiais. Šventieji
vienos vyskupijos kalendoriuje
nebuvo kitos vyskupijos kalen-
doriuje. Tridento santarybai nu-
tarus suvienodinti Bažnyčios li-
turgiją (mišiolą, breviarį), po-
piežius sv. Pijus V (1566-1572)
įsakė visoje Bažnyčioje vartoti
Romos liturginį kalendorių. Sa-
vaime suprantama, kad jame bu-
vo daugiausia tik Romos šventie-
ji (daugiausia pirmųjų amžių
kankiniai, popiežiai). Vėliau i vi-
suotini Bažnyčios liturginį kalen-
dorių dar buvo įtraukti naujai
kanonizuoti šventieji ir iš kitų
kraštų. Kad nedominuotų vien
tik Romos šventieji liturginiame
kalendoriuje, dalis jų buvo iš-
leista ir parinkti iš kitų kraštų
atstovai liturgijoje.

KALENDORIAUS REROMA
Liturginio visos Bažnyčios ka-
lendoriaus reforma pradėta po-
piežiaus Pijaus XII 1951 m., kai
buvo pertvarkytos Velykų vigili-
jos (nakties) pamaldos, 1955 m.,
suprastinant šventųjų laipsnius,
42-ųjų šventųjų šventės iš "se-
miduplex" laipsnio nukeltos į
"simplex" laipsnį, o 32-ųjų šven-
tųjų šventės liko tik minėjimas
(commemoratio). Tai buvo pir-
masis žingsnis pertvarkyti litur-
ginį kalendorių.

Po kelių metų (1960) buvo
paskelbtas liturginių taisyklių
(rubrikų) kodeksas, pagal kurį
išnyko devynių šventųjų šven-
tės ir tam tikras skaičius vad-
votyvinių Mišių, kurios nesideri-

DR. J. VAIŠNORA, MIC

no su liturgijos atnaujinimo
dvasia.

Dabartinis liturginis visos Baž-
nyčios kalendorius, laikydama-
sis Vatikano II santarybos nu-
rodymų (apie juos minėta augš-
čiau), pirmoje vietoje pabrėžia
Kristaus prisikėlimo faktą ir
šventę. Pasiruošimui Velykoms
yra skirtas iškilmingas ir drau-
ge rimtas Gavėnijos laikotarpis,
o po Velykų — velykinis 50
dienų laikas iki Sekminių. Šie
laikotarpiai yra laisvi nuo šven-
tųjų švenčių, paliekant juos tik
pačias iškilmingiausias, didžiau-
sias šventes (sollemnitas) ir kai-
kurių žymių šventųjų laisvai
pasirenkamą paminėjimą (com-
memoratio). Be to, pagrindinis
Kristaus "mirusio ir prisikėlu-
sio" faktas pratestas vadina-
mu kalėdiniu laikotarpiu, susi-
dedančiu iš 4 savaitių Advento
ir kelių dienų po Kalėdų. Ir šis
laikotarpis turi mažiau šventųjų
švenčių, kad būtų pabrėžta jo
reikšmė ir ryšys su Kristum. Sa-
vaime suprantama, kad sekma-
dieniai — Viešpaties dienos
(Dies Dominica), kaip velykinės
malonės išraiška, yra pirmesni
už šventųjų minėjimą ir šven-
tes.

Sitokioje dvasioje reikia su-
prasti liturginių metų cikle
šventųjų švenčių vietą.

Jau minėta, kad oficiali ir li-
turginė Bažnyčios knyga yra
"Martyrologium Romanum" —
šventųjų sąrašas. Ten įrašyti
šventieji yra Bažnyčios pripažinti
žmonių užtarytojais pas Die-
vą ir todėl gali būti tikinčiųjų
gerbiama, jų užtarimo prašoma.
Nauji liturginiai nuostatai lei-
dia laisvomis nuo kitų priva-
lomų šventųjų dienomis švesti ir
kitų pasirinktų šventųjų šventę:
kunigas gali laikyti Mišias gar-
bei betkurio šventojo, įrašyto
Martyrologium Romanum. To-
kiu nuostatu išplečiamas šven-
tųjų pagerbimas: joks Bažnyčios
pripažintas šventasis neturi lik-
ti pamirštas.

SVENTUJŲ ATRANKA

Kokių kriterijų buvo laikyta-
si parenkant šventuosius ir litur-
ginį kalendorių?

1. Visuotinum. Liturginis
kalendorius neturi būti tik "ro-
mėniškas", o visuotinis — visos
Bažnyčios, tad ir viso pasaulio
šventieji bei jų šventės turi būti
atstovaujami. Naujame liturgi-
niame visos Bažnyčios kalen-
doriuje visi kraštai ras savo atsto-
vus: Azija — Japonijos kanki-
nius (vasario 6 d.), Šiaurės
Amerika — Kanados kankinius
(spalio 19 d.), Afrika — Ugandos
kankinius (birž. 3 d.), Okeanija
(Australija, N. Zelandija) — sv.
Petra Chanel (bal. 28 d.), Pietų
Amerika — sv. Martyną Porres
(lapkr. 3 d.) ir sv. Turibio Mon-
grovejo (kovo 23 d.). Taip visi
Rytų ir Vakarų kraštai, kur tik
pražydę šventumo žiedas, turi
savo atstovus liturginiame ka-
lendoriuje.

2. Krikščioniškojo gyvenimo
visuotumas. Yra šventųjų, ku-
riuos galima laikyti "tipiškais"
Dievo Tautos atstovais, todėl jie
yra pavyzdžiai visiems, visų lai-
kų žmonėms. Tokie ir parinkti
pagal šį dėsni.

3. Atskirų krikščioniškojo
gyvenimo sričių atstovavimas. Nau-
jame kalendoriuje tad rasime
figūras tikrai didžiųjų šventųjų,
kurie stebina pasaulį savo di-
vyriškais misijomis, apaštalavimo,
artimo meilės, neturto ir aske-
tikos darbais.

4. Istorijos laikotarpio atstova-
vimas. Visais amžiais buvo šven-
tųjų ir todėl liturginiame kalen-
doriuje jų yra iš visų Bažnyčios
istorijos amžių.

5. Šventųjų aktualumas. Iš-
skyrus Kristaus ir Marijos gyve-
nimo paslaptis, krikščionių pa-
maldumas ir t. a. kitą šventąjį
nevisada buvo vienodas. Buvo
laikas, kada vienas ar kitas šven-
tasis buvo labai populiarus, ger-
biamas, bet po kiek laiko liko
veik pamirštas. Pvz. iš istori-
nų šaltinių žinoma, kad dviejų
Rytų gydytojų Kosmo ir Dami-
jono bazilika Romoje buvo la-

bai gausiai maldininkų lankoma.
Ten gabendavo iš visur ligonius,
kaip šiandien į Liurdą. Šiandien
visa tai pamiršta. Arba kas
šiandien atsimena ir arčiau pa-
žįsta tokius šventuosius, kaip
Kviriką ir Julitą, Trifoną, Ba-
chą, Apulejų, Respicijų ir Nin-
fą, Protą ir Jacintą, Kirijaką ir
kitus panašius? Mūsų laikų ti-
kintiesiems jie nieko nesako.
Tuo tarpu tokie šventieji, kaip
Kūdikėlio Jėzaus Teresė, Mari-
ja Goretti, Pijus X yra žinomi
visame krikščioniškame pasauly-
je. Jų garbei paskutiniai lai-
kais pastatytos bažnyčios Korė-
joje, Japonijoje, Afrikoje, nekal-
bant jau apie Europos kraštus.
Jų kapai lankomi viso pasaulio
maldininkų.

Laikantis išdėstytų kriterijų,
buvo neišvengiama kaikiurių
šventųjų šventės iš visuotinio li-
turginio kalendoriaus išleisti, o i
jų vietą parinkti kitų minėjimą,
kad ir šventieji savo gyvenimo
pavyzdžiu kalbėtų mūsų laikų
žmogui. Todėl jokių būdu nega-
lima kalbėti (kaip tai padarė
spauda) apie šventųjų išmeti-
mą, "nuvertinimą", švenčių
"panaikinimą", "atradimą", kad
kaikurie šventieji "neegzistavo"
ir pan. Negali būti kalbos taip
pat apie šventųjų suskirstymą į
"didžiuosius" ir "mažuosius". Li-
turginio kalendoriaus reforma
nekėlė klausimo apie vieno ar
kito šventojo istoriškumą ir jo
garbinimo teisėtumą. Liturginio
Bažnyčios kalendoriaus reforma
siekė vien tik "aggiornamento"
— priderinimo šioms laikams.
Kalendoriuje kaikiurie šventieji,
kurių garbinimas nėra visuoti-
nis, užleido vietą tiems, kurie
yra žinomi ir garbinami visoje
Bažnyčioje.

(Bus daugiau)

Taip latviai kūrėsi Kanadoje

OSVALDS AKMENTINS

Kultūrinė ir politinė veikla
Daugumas latvių ūkininkavo,
kaikurie vertėsi odų prekyba ar-
ba jieskojo laimės žemės turuo-
se, o dar kiti tapo amatininkais.
Lac du Bonnet apylinkėje 1913
m. latvių ūkiai buvo pavyzdin-
giausi. Savo ūkiuose jie buvo
įsirengę bibliotekas, kuriose lai-
kė latvių literatūrą, organizavo
savo pučiamųjų orkestrus, cho-
rus, teatro grupes ir politinius
būrelius. Jie prenumuodavo
"Stradnieks" (Darbininkas) iš
Bostono ir dažnai kviesdavosi
bostoniečius latvius pas save su
paskaitomis.

1912 m. latviai suorganizavo
daržininkystės draugiją ir daly-
vavo Entwistle, Albertoje, vykstan-
čioje žemdirbystės parodoje,
kur laimėjo auščiausias prem-
jas. Ši draugija tapo Kanadiečių
Ūkininkų Draugijos nariu.

Politiiniame gyvenime latviai
pasirėikė Kanados socialistų
partijoje. Jie savo socialistines
grupes taipgi jungė ir su Ameri-
kos socialistų partijos tautine
latvių organizacija, nes Bostone
buvo latvių socialistų centras.

1911 m. mokytojas Janis
Smitts atvyko į Winnipegą iš
Britanijos ir suorganizavo "Vi-
nipegas Latviešu Sadraudzības
Biedrība", kurios tikslas buvo
sujungti socialistus su tikinčiais,
baigti peštynes savųjų tarpe,
rūpintis literatūra, organi-
zuoti koncertus ir paskaitas.
1913 m. ši organizacija pradėjo
leisti savo pirmąjį žurnalą "Ka-
nadietis", kurio redaktoriumi ta-
po J. A. Smitts. Jis, išleido 23 nu-
merius, žurnalą turėjo sustabdy-
ti dėl lėšų stokos. Tai buvo pa-
skutinis periodinis latvių lei-
diny iki 1948 m.

1918 m. latviai atgavus ne-
priklausomybę, Kanados latviai
rėmė savo gimtinę aukomis, ku-
rios buvo siunčiamos per Bosto-
ne gyvenantį Jacob Sieberg.
"Amerikas Vestnesis" redakto-
rių. Tuo tarpu J. A. Smitts grį-
žo į Latviją ir nuo 1922 m. buvo
anglų kalbos instituto direkto-
riumi Rygoje. 1940 m. buvo ru-
šų ištremtas į Sibirą ir ten mirė.

Proga pagerbti Lietuvos kankinius

NEPASIKARTOS!

Mums tenka nepasikartoti
privilegija jamžinti
Lietuvos vardą ir jos kan-
kinių atminimą lietuviška
koplyčia Sv. Petro bazili-
koje, Romoje. Tapti šio
darbo dalininku jau bu-
vo daug laiko beliko.
Kviečiame visus jamžinti
savo ir savųjų vardus Lie-
tuvos kankinių koplyčios
kūrejų eilėse.

Aukos siųsti:
LITHUANIAN MARTYRS'
CHAPEL FUND,
2701, W. 68th St. Chicago,
Ill. 60629.

Kanados latvaitės tautinių švenčių proga dalyvauja iškilmėse
pasipuošusios tautiniais drabužiais
Nuotr. J. Ligerio

Bendravimas ar kolaboravimas?

J. KARPIS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Kam nenaudingas?

Trukdymais bandoma pristab-
dyti žmogaus dvasinį atgimimą,
kuris gyvenimo vagą suka visos
žmonijos išlaisvinimo ir pilnos
demokratijos kryptimi. Sioji apli-
nkybė liudija, kad nuoširdus
žmonių tarpusavio bendravimas
ne tik bolševikiniam režimui, bet
ir visoms kitoms šių dienų mate-
rialistinėms sistemoms nėra nau-
dingas. Todėl yra klaidinga gal-
voti ir aiškinti, kad bolševizmas
pritaria bendravimui ar net ima-
si iniciatyvos tokio bendravimo
išplėtimui. Dar klaidingiau yra
teigti, kad tarpusavio bendra-
vimas pasitarnauja bolševikinės
sistemos interesams. Yra nesu-
pratimas nuoširdų lietuvių tar-
pusavio bendravimą klasifikuoti
kolaboravimu ar net šnipinėji-
mu. Išėivija neturi nuosavo vals-
tybinio gyvenimo ir neatlieka
funkcijų, kurios būtų šnipinėji-
mo objektais. Nereikia manyti,
kad Kremlui įdomus išėiviu vi-
suomeninis veikimas. Pagaliau
jeigu jiems ir būtų įdomus išėi-
vijos veikimas, tai šnipinėjimo
funkcijas pilnai atlieka jų atsto-
vybėse sėdintys lietuviai, skaity-
dami išėivių spaudą. Taip pat
yra nesupratimas skelbti, kad
tarpusavio bendravimu ignoruo-
jamas tautos laisvės siekimas.
Priešingai, bendravimo pasmer-
kimas pavergtu suvienijimu, izo-
liavimasis, dviejų Lietuvių kū-
rimas, tarpusavio skaldymasis
yra apgalėtinai žmogaus teisių
paneigimas ir tautos laisvės išsi-
žadėjimas.

Asmeninėse ribose

Konstatuodami esamą bendra-
vimo padėtį, matėme, kad lietu-
vių tarpusavio bendravimas yra
visiškai natūrali dvasinės buities
išraiška. Kaip toks, jis reikišias
grynai artimo meilės ribose, ku-
rios nuženklintos žmogiskosios
moralės gairėmis. Taigi, jau sa-
vaime jis pasidaro visai laisvas
nuo visų politinių, ideologinių ar
kitų materialistinė rutinai tar-
naujančių interesų. To pilnai už-
tenka nuoširdaus bendravimo
sekmumui. Nė kiek netenka
abejoti, kad lietuvių tarpusavio
bendravimas visus šiuos reikala-
vimus pilnai išlaiko. Kitu atveju
bendravimo priešingai jau se-
niai būtų pateikę konkrečius
šiems reikalavimams nusižengi-
mo įrodymus.

Vis dėlto išėivijoje yra labai
aktyvi grupė žmonių, kurie šio
natūralaus dvasinio vyksmo fo-
ne įžiūri nesvarias politines kom-
binacijas. Tų politinių užmačių
tikslas esąs bendravimo priedan-
gole silpninti išėivių politinę ko-
vą už Lietuvos išlaisvinimą ir ap-
lavai pažeisti laisvės siekius.
Dėlto jie reikalauja vengti tarpu-
savio bendravimo, rekomenduo-
ja atvykstančiųjų ir nuvykstan-
čiųjų boikotavimą ir pagaliau
net visišką izoliaciją nuo savo
gimtojo krašto. Reikalavimai la-
bai aiškūs ir konkretūs, tačiau
pati argumentacija ir jos kilmė
yra perdaug painiojama su tuš-
čiomis frazėmis ir pasidarė la-
bai miglota. Nežiūrint to, bend-
ravimo priešingai pajėgia su-
kelti nemažą triukšmą. Be to, jie
pasizymi savo radikalumu, kuris,
reikšdamasis dideliu aktyvumu
ir net kovingumu metodais, pa-
jėgia rutiniškai nusiteikusiame
bendruomenės dalyje sukelti
abejones. Tokiu būdu atsirado
bendravimo problema. Pats
bendravimas savyje jokios pro-
blemos nekelia. Bendravimui pa-
sipriešinimo akcijos atsimuši-
mai ir natūralu to bendravimo
stiprėjimą kelia bendruomenėje
nesusipratimus, kurie savaime
yra problema.

Pasipriešinimo akcija

Neturėtume visai pilno bend-

ravimo vaizdo, tytomis praeidami
pro tą pasipriešinimo akciją.
Priešingų motyvų ir argumenta-
cijos sugretinimas turėtų padėti
bendravimo klausimuose geriau
orientuotis. Kaip žinome, prieš
tarpusavio bendravimą yra pasi-
sakyta gana daug ir todėl visus
pasakymus čia panagrinėti ne-
įmanoma. Tenka pasitenkinti bū-
dingesniais, išreikštais A. Bud-
reckio straipsnyje "Bendravimas
su pavergtaisiais" š. m. kovo 20
d. "Tėviškės Žiburių" 12 nr.

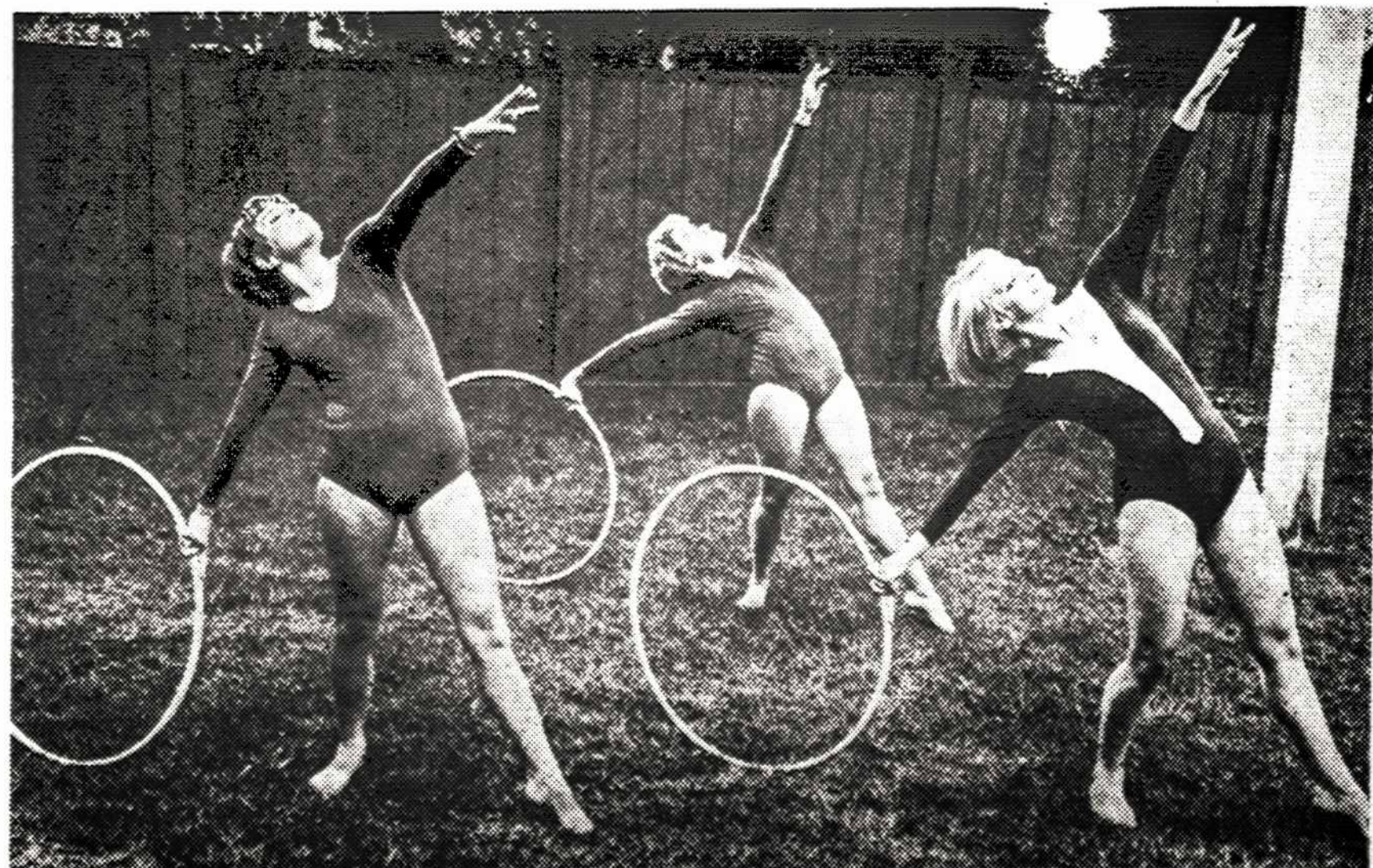
Situo plato ku straipsniu A. B.
išdėstė mintį, kad bendravimas
su pavergtaisiais yra sovietinės
okupacijos šnipinėjimo ir kola-
boravimo priedanga ir todėl yra
"vienas iš degančių šių laikų
mūsų klausimų..." Tačiau toji
mintis neparemta konkrečiais
faktais ar bent logiškoms išva-
domis. Argumentacijai naudoja
madingą pamokslavimą, dekla-
muojantį "augstosios politikos"
frazes. Turbūt būtų naudingiau
pačiam pasipriešinimo frontui be
tokių alternatyvų, kaip ši: "Jei
mums nepriimtini vyraujantieji
lietuvių principai, siekiai bei elg-
senos kriterijai, tai galima pasi-
šalinti". Visai aiškiai duodama
suprasti, kad pačiam nepasišali-
nus, gali būti išjungtas iš lietu-
vių bendruomenės.

Be to, stengiamasi įtikinti, kad
visi atvykstantieji yra paraudo-
navę. Esą pavojus, kad su jais
bendraujant gali išėiviai parau-
donuoti. Atseit, raudona spalva
yra daugiau pavojinga nusidažy-
mui, negu nublukimui. Pasigai-
lėjimo šaukiasi toks didelis čio-
nykščių nuvertinimas ir jais ne-
pasitikejimas. Sitokiame nepasi-
tikėjime mažai galima nuveikti.
Ir to dar negana. Randama ir
daugiau skaldymo motyvų. A. B.
visus čia atvykstančius išrūšiuoja
k a t e g o r i j o m i s. Kas ir kam
yra davęs teises nenuskaltuši te-
vą ar motiną, broli ar sesę, o
pagaliau ir gerą draugą bei pa-
žįstamą paskelbti tautos išdavi-
kais? Ar tik už tai, kad jie pa-
tys savęs negali apsiginti? O gal
tai daroma, kad okupantas juos
mažiau persekiotų? Ne. Jie
smerkami už tai, kad ju nuopel-
nas tautai savaime yra didesnis,
negu tų, kurie juos smerkia.
Smerkiantieji yra pamiršę ar są-
moningai nenori prisiminti, kad
kitų žmonių teisimo laikai yra
pasibaigę ir vertinimo kriterijai
pasikeitę.

Vieningos gretos

Tokie smerkėjai, kurie be jo-
kio skrupulo savo sąžinės mastu
matuoja kitų žmonių moralę, yra
daug prisidėję, kad nemaža dalis
išėivių pasidarė gendanciais
bastūnais šių dienų smarkiai ser-
gančioje politinėje klampynėje.
Užuot atstąčius pabirusius žmo-
nijos gyvenimo pamatus pagal
dvasinių vertybių principus, vis
dar bandoma juos lopyti atgy-
ventomis materialistinėmis filoso-
fijos teorijomis. Išėivija turėtų
vieningai stovėti laiko dvasios
avangarde, kur žmogaus vertini-
mo kriterijus yra jo asmenybė, o
ne užimama vieta politiniame,
ekonominiame ar visuomeninia-
me veikime; intelektualinės ži-
nios, ne profesiniai laipsniai ir
ne visi kiti titulai. Visi materia-
liniai turtai ir garbė žmogui daro
turtu, o dvasiniai lobiai —
vertingu.

Su prasidėjusiu nuoširdžiu
tarpusavio bendravimu turėtų
būti dvasinio pakilimo eros pra-
džia. Turėtų kiekvienas žmogus
būti vertas to, ko jis nusipelno,
o ne to, ką jam kiti duoda. Turi
ateiti laikas žmogui atgauti visas
savo teises politiniame, ekono-
miniame, visuomeniniame ir kul-
tūriniam gyvenime. Tuomet
meilės ir vienybės ryšiai jungs
visą žmonių bendriams idea-
lams pilnoje demokratijoje.

Kanados eščių gimnasčių grupė "Kalev Estienne", pagarsėjusi savo pasirodymais įvairiuose paren-
gimuose. Šią vasarą ji dalyvavo tarptautinėse gimnasčių varžybose Šveicarijoje ir buvo įrikuota į
geriausią grupę dešimtuku. Ji atstovavo Kanadai. Anksčiau ji yra dalyvavusi pasaulinėje parodoje
Montrealyje, Meksikos olimpiadoje. Grupė vadovauja Evelyn Koop
The Globe a. Mail

Karšią dieną Gerojo Ganytojo stovykloje Springhurst, Ont.
Nuotr. M. Pranevičiaus

Dar netaip seniai lietuvininkų mokyklų dėstytojai vis skūsdavosi vadovėlių ir kitų mokymo priemonių trūkumui. Tu vaizdinių mokymo priemonių vis dar trūkstą, bet vadovėlių klausimas yra išsprendęs. Turime vadovėlius jau kiekvienam mūsų mokyklose dėstomam dalykui, net su pasirinkimu. Paskutiniu laiku tėvynės pažinimą ir geografijos mokymą mūsų mokyklose palengvino išleisti du geografijos vadovėliai — O. Paulikienės, S. Jelionienės ir S. Burokienės „Lietuva, Tėvynė mūsų“ ir Z. Ašoklio „Lietuvos geografijos vadovėlis“. Abu leidiniai išleisti Čikagoje 1968 — Lietuvos Laisvės Kovos Metais. Pirmasis yra Kristijono Donelaičio lietuvininkų mokyklos leidinys, išleistas mecenatų aukomis, o kitas — JAV LB Kultūros Fondo. „Lietuva, Tėvynė mūsų“ yra trijų mokytojų darbas, kurį jos pavadino geografijos kurso konceptais ir kuris apima visą lietuvininkų mokyklos tėvynės pažinimo ir Lietuvos geografijos kursą. Z. Ašoklis parašė geografijos vadovėlį augtėnėms lietuvininkų mokykloms, kuris JAV LB švietimo tarybos yra pripažintas tinkamu. Jei iš paviršiaus tie du vadovėliai atrodo labai skirtingi, tai sklandant pamatai jų ir panašumai: toks pat mokomosios medžiagos pasiskirstymas ir visiškai tos pačios Br. Kvickio archyvo paimtos nuotraukos. Tik Z. Ašoklis savo vadovėlyje neberodo jaunajam lietuviui tokios perlinkusių sto-

Nauji geografijos vadovėliai mokykloms

KAZYS MILERIS

gu, nuplaktų arklų ir skurdo Lietuvos. Nebereikalingos naujam geografijos vadovėliui nuotraukos, kaip Vilkaviškio miestas po I D. karo, Rotušės aikštė 1920 m. ir kt.

Vadovėlis „Lietuva, Tėvynė mūsų“ yra graži knyga paimti į rankas: geras įrisimas, tinkamas popierius, daug iliustracijų ir planingai pagal jau įprastą metodą sugrupuota visa mokomoji medžiaga. Šioje knygoje randi viską, kas pagal Kanados LB švietimo komisijos programą turi būti įeita lietuvininkų mokyklose. Vadovėlis ruoštas taip, lyg tai būtų taikoma mūsų naujai propaguojamai beskyrei sistemai. Čia visas geografijos mokymas yra daugiau rašto darbas. Po kiekvieno skyrelio — daug klausimų, kuriuos reikalaujama atsakyti raštu. Tiesa, tekste nelabai daug reikia įsijiešioti atsakymo į duotą klausimą, bet šiandien tas metodas yra pripažintas kaip labai naudingas ir šio žemyno visose mokyklose praktikuojamas. Gal yra sunku, duodant klausimus, išvengti to vis pasikartojančio „kas“, bet kai kur tas „kas“ ir nelabai tinka statomas. Pvz.: „Kas yra Telšiai Zemaitijai?“ Mokinyčiai turi atsakyti, kaip reikšmingas ar svarbus yra Telšių miestas Zemaitijoje. Mokyklos vadovėlyje naiviai paminėtas 1929 m. Kaune „konkės“ nuvertimas. At-

rodo, kad įvedimas autobusų mieste yra studentų nuopelnas. Netiksaliai aprašoma ir Lietuvos partizanų atsiradimo pradžia.

Kanados lietuvių šeštadieninėse mokyklose tėvynės pažinimas yra mokomas iš A. Rinkūno „Kregždutės“ III dalies. Lietuvos geografijai yra naudojami du vadovėliai: J. Jonynienės „Tėvų šalis“ ir J. Plačo „Gintaras“. Reikia manyti, kad tėvynės pažinimui mokyti Kanadoje mūsų mokyklos ir toliau vartos A. Rinkūno „Kregždutę“, kuri yra labai gerai pritaikyta prie V ir VI skyrių programos. Įjungus V. Matulio paruoštus Lietuvos žemėlapių pratimus, „Kregždutė“ pasirodė labai sėkminga mūsų mokyklose. Gi VII ir VIII skyrių geografijos mokymui yra rekomenduotinas kruopščiai ir su nauja mokymo patirtimi paruoštas K. Donelaičio lietuvininkų mokytojų geografijos vadovėlis, kuris tikrai bus didelė pagalba mokytojui, o mokiniui įsigyta knyga bus ir vadovėlis, ir gražus Lietuvos vaizdų albumas.

Z. Ašoklis tais pačiais metais yra išleides geografijos vadovėlį augtėnėms lietuvininkų mokykloms. Spausdinimas atliktas ofsetu. Puslapių — 75. Vadovėlis paskirstytas į 30 pamokų. Tai tinka 30-čiai šeštadienių Kana-

dos liet. mokyklose. Pridėtas visas lapas pastebėtų klaidų atitaisyti. Pagal mažą knygą, tai labai ilgas sąrašas. „Lietuvos geografijos vadovėlis“, nors savo mokomosios medžiagos pasiskirstymu ir yra labai toks pat, kaip ir anas K. Donelaičio mokyklos leidinys, bet čia mokomieji dalykai jau kiek kitaip pristatomi ir po kiekvieno teksto klausimų yra dar daugiau. Jie daugiau lyginamojo pobūdžio — sunkesni. Vadovėlio autorius, berods, pats augst. lietuvininkų mokyklos mokytojas, jau mato reikalingą duoti statistinių žinių ir parodyti vaizdų iš dabartinės okupuotos Lietuvos, kaip Kauno jūrą ir porą vaizdų iš Palangos. Bet to viso labai mažai. Mes žinome, kad Lietuvoje per tiek metų daug kas yra keitėsi ir daug kas naujo padaryta. Kodėl, rašant mokyklai vadovėlį, vengiama tai atsiminti? Jau augtėnėms lietuvininkų mokykloms mokiniui turėtų būti perduodamos pilnos ir paskutinės geografinės žinios apie Lietuvą. Ar čia gali būti koks nusikaltimas patriotizmui? Autorius prie kiekvieno teksto yra pridėjęs parinkto eilėraščio posmelį. Knygai tai teikia savotiško puošnumo. Manau, kad Z. Ašoklio „Lietuvos geografijos vadovėlis“ buvo labai laukiama knyga visų tų, kuriems tenka dėstyti Lietuvos geografiją augtėnėse liet. mokyklose. Ji taip

pat rekomenduotina visiems, kurie nori atnaujinti savo žinias iš Lietuvos geografijos. Kaina tik \$1.75.

Solistas Leonas Baltrus „Madame Butterfly“ operos Pinkerto no vaidmenyje. Šiuo metu jis gyvena JAV-se ir pasirodo įvairiose lietuvių ir amerikiečių parengimuose. Neseniai jis dainavo Ročesterio operoje ir su silaukė palankaus amerikiečių kritikų įvertinimo. Žiūrovų tarpe buvo ir lietuvių būrelis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

JOANA SIMKUS-SIMKUTĖ, mont-realištie filmų artistė, pakviesta vaidinti pagrindinę rolę filme „Mergaitė ir cigonas“, statoma pagal D. H. Lawrence veiklą. Joana, 25 m. amžiaus, vaidins Viktorijos laikų pastoriaus dukterį, auklėtą griežtoje sistemoje ir pabėgusios pas cigoną, kurį vaidins italis Franco Nero. Filmas bus ruošiamas Dimitri de Grunwald kino studijos Londono ir Derbyshire apylinkėse. Filmas kainuos \$1.600.000. Paruošimas užtruks apie devyntis savaites. Joana iki šiol yra jau vaidinusi penkiose filmuose, kurių trys buvo paruošti Prancūzijoje.

ROČESTERIO OPEROS solistas tenoras Leonas Baltrus amerikiečių tarpe dažnai reikišias ir spaudoje susilaukė paskutiniiais metais gražių muzikos kritikų vertinimų. Sol. L. Baltrus paskutiniis pasirodymais su Ročesterio opera įvyko birželio 6 d. „Il Tabarro“ (Puccini) Luigi rolėje. Vietos laikraštis „Times Union“ rašė, esą Ročesterio opera pateikė grupę puikių balsų. Baritonas R. Heins, sopranas Abkowitz ir tenoras L. Baltrus buvo efektingai atlikta meilės trilogė, kuri baigėsi žmogžudyste. „Democrat and Chronicle“ rašo: „Il Tabarro opera pasižymėjo puikiu dainavimu, gerom dekoracijom ir įtikinančia vaidyba. Mes išgirdome gražius balsus — baritoną R. Heins, sopraną Abkowitz ir gerą tenorą L. Baltrų...“ I operą atsilankė gražus būrelis lietuvių, kurie džiaugėsi lietuvių pasisekimu. M.S.

ARNOLDAS VOKETAITIS, Niujorko miesto operos bas-baritonas, sekantį sezoną su Bostono ir Pittsburgho simfoniniais orkestrais atliks vengrų kompozitoriaus Bela Bartok 1911 m. skirtą vienaveiksmei operą „Bluebeard's Castle“ („Mėlynbarzdžio pilis“), kuri turi tik du veikėjus — baritoną ir mezo-sopraną. Spektakliai numatomi: sausio 23 ir 25 d. d. Pittsburghe, sausio 28 d. Carnegie Hall, Niujorke, balandžio 17, 18, 21 d. d. Bostone.

SOL DALIOS KUČENIENES lietuvių dainų ir operų arčių rečitalių Čikagos Jaunimo Centre spalio 4 d. rengia LDK Birutės Draugijos Čikagos skyriaus valdyba.

ATSARGOS PLK. KAZYS ALŠAUSKAS po kelių metų intensyvaus darbo parašė Lietuvos nepriklausomybės kovų istoriją, panaudodamas prieinamą archyvinę medžiagą, laisvės kovų vadovų ir dalyvių atsiminimus. Šį kelių simtų puslapių veikalą, redaguotą istoriko Pr. Čepėno, išleis lietuvių karių veteranų Sąjunga „Ramovė“.

NIUJORKO LEIDZIAMAS komunistų dienraštis „Daily World“ savo puslapiuose yra paskelbęs S. Krausko, K. Skromano, V. Žiliaus, J. Gelgudos ir kitų dailininkų grafikos darbų. Gegužės 31 d. du puslapiai buvo skirti grafikui I. Bindler, R. Gibavičiaus, V. Gruškaitės, E. Jurėno, V. Jurkūno ir L. Pučkoriūtės kūrinių reprodukcijoms. Apie lietuvių grafiką rašoma: „Iš tautinių tradicijų bei išraiškos priemonių ir iš krašto istorijos, ypač iš jos liaudies dailės, išaugo gausus, kūrybiškas ir gilias įtikinantis menas. Jis natūraliai ir logiškai plėtojasi iš lietuvių liaudies kovų ir todėl byloja suprantama kaba visai kovojančiai žmonijai.“ Kad Lietuva šiandien yra sojetų okupuota ir kad lietuvių dailininkų kūryba varžo siauri Maskvos primesto socialistinio realizmo rėmai, laikraštis leidėjai nutili. Didelį laimėjimų grafikojė kaip tik buvo pasiekta dėlto, kad grafikams yra palankia daugiau laisvės, negu pvz. tapytojams, kurie turi kurti komunistinį gyvenimą garbinančius tematinis paveikslius.

JONAS MEKAS Cranbrook meno akademijos salėje, netoli Detroito, Mich., rodė filmus „Dienoraštis“, „Cirkas“, „Vestuvės Rhode saloje“, „Viešnagė pas Stan Brakhage“, „Vestuvės Niujorke“ ir Niujorko vaizdus. J. Meko pagrindininkų sąjūdis jau turi beveik 500 narių, bet jų eksperimentiniai laimėjimai vis dar neįstengia užvaldyti komercinių kino teatrų. Žiūrovai labiau vertina tuos filmus, kuriems sukurti nepakanka pusdienio, bet reikia kelių mėnesių su gerai paruoštu scenarijumi, žymiais režisoriais ir profesionaliais aktoriais. J. Meko eksperimentais greičiausiai tik ir liks eksperimentais, jeigu nebus surastas vidurio kelias. I jo filmus skeptiškai žiūri ir dabartiniai lietuvių filmų kūrėjai okupuotoj Lietuvoj, turintys profesinį šios srities pasirošimą.

ALGIRDO LANDSBERGIO drama „Five Posts in the Market Place“ Britonijos ir JAV spaudoje. Londone leidžiamas žurnalas „Books and Bookmen“ joje žiūri ekspresionistinės dramos tradicijas. Kitas Londono žurnalas „Drama“ A. Landsbergio kūrinių vadina romantinės dramos atgimimo pavyzdžiu. Amerikiečių „Long Beach Press Telegram“ laikraščiu „Penki stulpai“ yra graži poetinė drama, o žurnalui „Library Journal“ — skaitytinė melodrama. Prancūzų žymusis poetas Rene Char taipgi sakosi pamėgęs šį lietuvių dramaturgo veikalą.

JAUNŲJU POETŲ ANTOLOGIJA žada išleisti „Atėties“ leidykla JAV. Knygoje bus šimtinė eilėraščių, sukurty dešimties jaunosios kartos poetų, ryškiau pasireiškusių moksleivių ir studentų periodikoje.

KAUNO RADIO GAMYKLOS choro „Banga“ paskelbtame dainų konkurse I premiją laimėjo J. Sidlauskas „Prie kapų“ (žodžiai Br. Mackevičiaus), II — J. Sredo „Leninas dirba“ (žodžiai Just. Marcinkevičiaus), III — B. Gorbulsio „Partizanų lauzams“ ir M. Vaitkevičiaus „Jaunystei“. Šių dainų teksto autoriai yra V. Bložė ir S. Žilbina. Konkursui buvo gautos 35 dainos. Vertintųjų komisija, vadovaujama kompoz. V. Kairiūkščio, premijas paskyrė atsižvelgdama į koncerto dalyvių reagavimą.

IS SPAUDOS IŠEJO Patricijos Vitkauskienės ir Vlodo Žuko paruoštas bibliografinis leidinys „Antanas Strazdas“. Jo turinį sudaro dvejuose skyriuose suregistruoti poeto kūn. A. Strazdo originalūs ar jam priskiriami kūriniai bei jų variantai, vertimai, archyvinė medžiaga ir poetą liečianti spausdinta literatūra. Čia taipgi kruopščiai sužymėti įvairiuose rinkiniuose, chrestomatijose, kalendoriuose ir periodikoje skelbti kūn. A. Strazdo kūriniai, reikalingi raštai, kurių autoriui laikomas kūn. A. Strazdas, nors tai nėra įrodyta.

SU DAIL. JONU RIMŠA, šiuo metu gyvenančiu ir kuriančiu Santa Monica, Kalifornijoje, žurnalas „Kultūros Barai“ gegužės numeryje skaitytuos supažindina Aurelija Aktinienė. Paminėjusi, kad dailininkas yra baigęs Buenos Aires meno mokyklą, vadovavęs Bolivijos meno akademijai, jo kūrybą ji skirsto į tris periodus — meilę indėnams, džiunglėms ir spalvingai Tahiti salai. Rašiusi iliustruotas S. Narkelūnaitės daryta dail. P. Rimšos nuotrauka, jo kūrinių „Svetainė“, „Vienuma“, ciklo „Tahitiėties“ nuotraukomis ir spalvota „Džiunglių simfonijos“ reprodukcija.

E. MIEŽELAIČIO poezijos rinkinė, išversta lietuvių literatūros bičiulio V. Byčko, 14.000 egz. tiražu išleido ukrainiečių leidykla „Dnipro“. Lenino premiją už „Žmogų“ laimėjęs E. Mieželaitis pastaruoju metu daug kuria, bet vis labiau skęsta sausų žodžių jūroje. Siemet viešdamas Romoje, jis pvz. parašė eilėraštį „Kasandra“, kurio poeziją užgožia iš istorijos puslapių ištraukti vardai ir pavadinimai: „Ka tu regėjai? Ir ka man išpranašausi, Kasandra? / Hektoro ar Patroklo anachronizmas? Ar Trojos / Apokalipsinį žirgą? Ar absurdišką sandorą / Ka tu, liepsnai it medžiui įsiaknijus ir iškerojus, / Man pranašauji? / Ar raketinio Ikaro mitą / Ar Tartaro tortūrą (kada mane, nugaltą / ir nereikalingą, nutrenks pas elektroninį Ditą, / Ir Acheroną prieisiu, prieisiu ir lėtą Letą) / Man pranašauji? / Ar monstro — atominio labirinto / Kruvino Minotaurio — kiaurus nasrus? Ar Adrianės / Siūlu rutulį? Ar elektroninio ir pagerinto / Kiklopo globą? Ka tu, šėšeli nūn prisigretinęs, / Man pranašauji? ...“ („Literatūra ir Menas“ nr. 27). Tai yra tik pradžia Hektoro, Patroklo, Tartaro, Ikaro, Dito, Acherono, Minotaurio, Kiklopo, Seilės, Charibidės, Erato, Orfėjos, Minervos, Orko, Pario ir netgi Lermontovo labai neskanios mišinys, kurios tur būt neįstengtu padaryti poeziją net ir talentingas vertėjas į rusų ar kuria nors kita kalbą.

DAIL. PETRAS STAUSKAS, M. K. Čiurlionio muzėjaus direktorius ir ilgametis Dailininkų Sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas, amžiaus penkiasdešimtmetį atžymėjo šiame muzėjuje surengta daugiau kaip 60 tapybos darbų ir akvarelių paroda. Lankytojus žavi akvarele atlikti portretai, Palangos, Kauno ir gimtosios Augštaitijos peizažai. P. Stausko pastangų dėka M. K. Čiurlionio muzėjus šiandien turi sutelkęs daugiau kaip 300.000 eksponatų. Sukaktuvininko nuopelnai žymūs ne tik kūryboje, bet ir dailės propagavime.

LIETUVIŲ VAIKŲ LITERATŪROS tėvu vadinamo Prano Mašiotos knygų seriją „Prano Mašiotos knygnėlis“ pradėjo leisti „Vaga“. Iš spaudos jau išėjo pirmoji serijos knyga „Ir aš mažas buvau“, kurion yra įtrauktos 1919-22 m. parašytos dvi knygelės — „Ir aš mažas buvau“, „Gimnazija atsiminimais“. Įvadinį straipsnį apie autorių ir jo kūrybą parašė V. Auryla, su serijos tikslais ir kūrinių redagavimo principais skaitytuos supažindina J. Stukas. Pr. Mašiotos gausi literatūrinė palikimą sudaro apie 30 originalių ir 60 verstų knygelių vaikams ir jaunimui, 12 matematikos, istorijos, fizikos vadovėlių. Šiuos raštus, įskaitant ir dalį geriausių vertimų, numatoma išleisti per kelerą metų.

KAZIMIERA KYMANTAITĖ, Vilniaus dramos teatro režisėrė, atžymėjo 60 metų amžiaus sukaktį. Režisūrinių darbų ji yra pradėjusi pokario metais Zemaitės „Martios“, A. Vieuolio „Paskendusių“, P. Cvirkos „Zemės maitintojos“, „Meisterio ir šūnų“, Just. Marcinkevičiaus „Kraujo ir pelenų“ inscenizacijomis. Šiuos literatūrinius kūrinius ji pati pritaikė scenai, talkinama A. Liobytės. Ji taipgi yra režisavusi talentingo dramaturgo Kazio Sajos „Nerima“, triptiką — „Oratorius“, „Maniakas“ ir „Pranašas Jona“. Šiuo metu sukahtuvininė ruošia V. Rimkevičiaus pjesės „Paskolinkit asarų“ premjerą. V. Kst.

Kas jūs bebūtumėte...

PRANĖ mėgsta keliauti. Ji bus apsaugota OHSIP nuo sveikatos išlaidų, jeigu ją susidarytų ir už Ontario provincijos ribų, OHSIP mokama kaina. Jeigu ji panorėtų apsigyventi kitoje provincijoje, jos OHSIP drauda yra perkeliama. Ji pasiiktų apdrausta dar iki 4 mėnesių.

BALYS dirba didelėje įmonėje. Po spalio 1 d. jo darbdavys (ir kiekvienas darbdavys, pas kurį dirba 15 ar daugiau darbininkų) turės įstoti į OHSIP ir taip pat kiekvienas darbininkas. Balio darbdavys surinks įmokas iš dirbančiųjų ir jos persiūs. Išskyrus šį grupinį reikalavimą, OHSIP yra savanoriškas steiginy.

PAULĖ ir JONAS laukia naujagimio apie vasario mėnesį. Paulė galės pasirinkti gydytoją, o šis bus laisvas priimti ją kaip pacientę. Jis praneš iš anksto Jonui, jeigu šiam reiktų primokėti daugiau nei OHSIP atlygina. OHSIP sumoka 90% pagal Ontario Medical Association 1969 m. kainas. Dauguma gydytojų tai priima kaip pilną atlyginimą. Už kambarį ligoninėje apmokės jos turima drauda — Ontario Hospital Insurance.

ALBERTAS dar tebedirba, tačiau nežino, kaip ilgai. Netekimas darbo, liga ar finansiniai sunkumai negalės sukliudyti OHSIP apsaugos — jis turės teisę prašyti laikinai įmokų pagalbos. Jis galės gauti pilną ar dalinę pagalbą, atsižvelgiant į jo metines uždarbio pajamas.

PETRAS gauna senatvės pensijos papildą iš Ontario provincijos. Po spalio 1 d. jo OMSIP drauda bus automatiškai perimta OHSIP. Jam nereikės nieko daryti — tik laukti. Jis žino, kad OHSIP sveikatos drauda yra tokia, kuria galima pasitikėti.

MARIUS dirba mažoje firmoje, bet ir jis bus OHSIP draudos apsaugotas kaip ir Balys. Kiekvienas darbdavys, pas kurį dirba nemažiau 5 ir ne daugiau 15 darbininkų, galės prašyti grupinės draudos savo tarnautojams. Marius darbdavys ketina sudaryti tokią grupę.

nuo spalio 1

OHSIP

ONTARIO HEALTH SERVICES INSURANCE PLAN

galės aprūpinti jus

OHSIP yra naujas, standartinis, pilnas sveikatos draudos planas, kuriuo galės pasinaudoti kiekvienas Ontario gyventojas, nežiūrint amžiaus, sveikatos ar finansinio stovio, per vyriausybę ar jos nurodytus įgaliotinius.

Po spalio 1 d. daug privačių draudėjų taps „paskirtais įgaliotiniais“. Per kiekvieną jų galėsite sudaryti standartinę OHSIP sutartį, už tai nieko neprimokant, Ontario vyriausybės nustatyta įmokų kaina už OHSIP patarnavimus. Jei norėtumėte kitokių draudų iš savo agento, jis tai galės parūpinti atskira sutartimi.

Ir dabar, jei esi įsirašęs į OHSIP — šiuo metu veikiantį vyriausybės planą arba kurį kitą privatų planą, Jūsų drauda galios be pertraukos, jeigu jos neatsisakysite.

OHSIP bus sveikatos apsauga, kuria galite pasitikėti. Ją teiks Ontario sveikatos departamentas.

Jei neturite jokios sveikatos draudos, galite įsirašyti dabar, kad nuo spalio 1 dienos ji įsigaliojūt. Rašykite: OHSIP, 2195 Yonge Street, Toronto 7.

ONTARIO HEALTH SERVICES INSURANCE PLAN
ONTARIO DEPARTMENT OF HEALTH
Hon. Matthew B. Dymond, M.D., C.M., Minister

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE \$4,900 imokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 k. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūšys. Prašoma kaina \$25,900. Imokėti apie \$4,000. Artūs susisiekimo ir krautuvys.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, \$10,000 imokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius; \$25,000 imokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyva šildymas. Pirmą skola tik iš 5% ir ilgai laikui.

WINDERMERE — BLOOR, \$8,000 imokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kambariai.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO-2-8255 Namų telef. 766-8479
P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždarytas
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 930-1

MOKA:

už depozitus — 5¼%
už šėrus 5¾%
už 2 metų terminuotus indėlius 6¾%
IMA:
už asmenines paskolas 7½%
už mortgicijus 7½%

PILNA CEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI
VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ
\$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

QUEEN ST. W. — LANSOWNE, \$3,000 imokėti, šeši kambariai, mūrinis, dvi virtuvės, garažas ir geras privačias įvažiavimas. Prašoma kaina žema. Viena 10-čiai metų skola.

CALLINGWOOD — NOTTAWASAGA, \$4,000 imokėti, ant ežero kranto 3 miegamųjų vasarnamius, sklypas 60 x 295. Parduoda su visais baldais ir galima tuoj užimti. Yra laivų prielauka ir garažas (Boathouse).

WESTMINSTER — RONCESVALLES, \$4,000 imokėti, mūrinis 6 kambarių geras namas, moderni virtuvė, dideli kambariai. Garažas ir gražus kiemas. Atvira skola iš 8½% 9 metams.

HAVELOCK ST. — DUFFERIN PARK, \$8,000 imokėti, mūrinis 9 kambarių puikus namas, modernios virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 3 garažai. Viena atvira skola 10-čiai metų.

NEW TORONTO — FOURTH ST., \$15,000 imokėti, 7 metų senumo, modernios statybos keturbutis (fourplex). Artūs krautuvys ir susisiekimo. Prašo apie \$59,000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543

ARMADALE ST., \$31,500 prašoma kaina; apie \$10,000 viena ilgametė atvira skola; atskiras plytų namas, 6 kambarių, gerame stovyje, su dviem virtuvėmis ir prausykla, geras įvažiavimas iš priekio ir iš už pakalio (lane), geras rajonas, užbaigtas rūšys.

INDIAN GROVE, \$6,000 imokėti, viena atvira skola; 9 dideli kambariai, 2 prausyklos, 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, garažas; dabartinis metu nuomojamas visas namas, gana pigus.

INDIAN GROVE — BLOOR, 13 kambarių didelis gražus namas su dideliu sklypu artu Bloor ir Dominion krautuvėms, 8% skola.

WESTON, \$27,900 prašoma kaina, imokėti apie \$5,000, viena atvira skola su 8½% balansu; vienaaušgis (bungalow) su privačiu įvažiavimu ir garažu.

HUMBERSIDE AVE., \$29,900 prašoma kaina, imokėti apie \$7,000, balansu viena atvira skola; trijų augštų plytų namas, 3 virtuvės, geros pajamos, geram rajone.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR — WILLARD, tik 6 namai į pietus nuo Bloor, 7 kambariai, 2 modernios virtuvės, prausyklos pirmame ir antrame augšte, privatus plotas įvažiavimas, gražus kiemas; namas gražiai išdekoruotas, nereikalingas jokio remonto.

RONCESVALLES — DUNDAS, mūro, 9 dideli kambariai per 3 augštus, modernios virtuvės, baigtas rūšys, 2 garažai. Skubiai parduodamas.

ETOBICOKE — KIPLING, gražioji vietoj, prie gero susisiekimo, vieaugstis (bungalow); nereikalingas jokių remontų.

14 MYLIŲ UZ BARIE, prie gražaus miestelio, 60 akrų žemės su trobešiais. Prašo \$25,000.

Gerai pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Gerojo Ganytojo stovykloje Springhurst, Ont., šeiminkės ir vadovai rūpinasi ne tik maistu, bet ir ledais. Iš kairės — Valiulis, berniukų vadovas, p. Juzėnienė ir p. Underinė

Nuotr. M. Pranevičiaus

SPORTAS

GOLFININKŲ TURNYRAI

Torontiečiai golfininkai turės labai gausią turnyrų vasarą. Reikės stiprokai pasitempti, jei norės užbaigti 100% laimėjimu. Torontiečiai yra pajėgūs tai padaryti, ypač stipriau padirbėjus.

Šią vasarą mums reikia apginti pernai laimėtą turę keturių didžiųjų susitikime. Taip pat reikia atgauti pernai prarastą turę individualinio turnyre. Tai torontiečių garbės reikalas. Be to, reikia neužmiršti atstovavimo baltiečių turnyro. Pernai mes pralaimėjome, nors galėjome laimėti. Tad kodėl neatstatyti lietuvių garbės? Baltiečių turnyrai yra komandiniai. Būtų malonu, jei žaidėjai neatsisakintų, ir stengtųsi dalyvauti, jei yra numatyti komandon. Tai mūsų visų reikalas. Kiek iš viso ir ar mes galėsime duoti žaidėjų S. Amerikos baltiečių turnyrai, žinių dar nėra, tačiau Kanados baltiečių turnyre dalyvauti yra torontiečių pareiga. Šiuo metu žinomi šie turnyrai, kuriuose atstovavimas bei dalyvavimas kaip ir būtina: 1. rugpjūčio 17 d. S. Amerikos baltiečių — Grand Rapids, Mich.; 2. rugpjūčio 23 d. Toronto Aušros (open) — Glen Eagles; 3. rugpjūčio 30-31 d. S. Amerikos Liet. Sąjungos ir tarpmetis — Chicago; 4. rugsėjo 6 d. Kanados baltiečių — Glen Eagles; 5. rugsėjo 21 d. Kanados apygardos (closed) — Hornby Towers. Chicago norėtų sužinoti iš anksto, kiek dalyvių bus iš Toronto. Malonekit pranešti: 28 The Palisades, Toronto 3, Ont. Tel. 762-8998.

K. Lukošius, KSA vadovas

VIČIO ŽINIOS
Krepšinininkų stovykla Springhurst Gerojo Ganytojo stovyklavietėje prasidėjo liepos 27 d. Krepšinio pratyboms vadovauja žymusis S. Amerikos lietuvių krepšinininkas P. Čekauskas. Stovyklą pirmąją savaitę prižiūrės hamiltonietis J. Bulionis, šią savaitę stovyklauja apie 20 krepšinininkų. Vakarai rodomi filmai. Šį penktadienį, prie naujai įrengtų šviesų, įvyks krepšinio rungtynės stovyklotojai — Toronto YMCA rinktinė. Sekančios stovyklos bus rugpjūčio 16-23 ir rugpjūčio 23-30 dienomis. Registracijos pas J. Nacevičių, 168 Delaware Ave., Toronto 4, Ont. Tel. LE 4-6075.

Krepšinio turnyras tradicinei Victor Builders taurėi laimėti įvyks ilgio savaitgalio šeštadienį ir sekmadienį. Turnyre sutiko dalyvauti 4 komandos: Aušra, Londono Tauras, Hamiltono Kovas ir Vytis. Turnyras prasidės šeštadienį 12 v. Gerojo Ganytojo stovyklavietėje.

AUŠROS ŽINIOS
Aušros stovyklos krepšinininkai sekmadienį, liepos 27, aplankė Vyčio krepšinio stovyklos komandą Gerojo Ganytojo stovyklavietėje Springhurst-je ir sužaidė draugiškas rungtynes, kurias laimėjo Aušros stovyklos komanda 45:20. Aušrai laimėjimą iškovoj G. Rautins, J. Vaskevičius, L. Placiakis, A. Stempuzis, S. Kakevičius, E. Stravinskis ir V. Vaidišas. Revanšinės rungtynės įvyks ketvirtadienį, liepos 31, Aušros stovykloje N. Wasagoje.

Aušros sportininkai liepos 26 buvo išvykę į Klevelandą dalyvauti S. Amerikos lietuvių ir baltiečių lengvosios atletikos varžybose ir čia iškovojė pirmųjų vietų. R. Petrovičius suoleje ir augstį laimėjo I v. ir pasiekė naują rekordą 4'11.5, ir toli III v. — 13'10. V. Bubelytė suoleje ir augstį II v. — 4'7. K. Tamošiūnas suoleje ir augstį II v. — 5'2. Labai įdomios rungtynės vyko tarp 273 stovyklotojų iš Toronto, Hamiltono, Londono, Niagaros, Windsor, Detroito ir kt. vietovių. Stovyklos vadovas — S. K. Butūra, pavaduotoja — S. L. Gvildienė, kapelionas — S. kun. St. Kulbis, SJ, seserijos pastovinės vir. — S. I. Meiklejohn, brolijos — ps. A. Baziliauskas. Jiems padeda eile patyrusių vietovių globėjų ir instruktorių. Ūkio skyriui vadovauja R. Kairys, šeimininkauja G. Stauskienė, D. Baziliauskienė, C. Pakšienė, D. Jusienė, G. Tarvydienė, V. Noreikaitė ir B. Ogvidienė. Gydytojas — ps. dr. J. Yčas, laukų koordinatores v. S. Kairys. Šį šeštadienį, rugpjūčio 2 d., laukiama svečių iš Chicago. Bus juos diena, sporto šventė ir kiti pasirodymai. Vadovybė kviečia tėvus ir visus tautiečius šį savaitgalį atvykti į Romuvą. Svečiams yra rezervuota nauja pastovyklė. Stovykla baigiama rugp. 9.

Romuvos stovykloje stovyklauja 40 Detroito skautų, vad. S. Č. Arnužio ir 35 skautės, vad. S. A. Atkoaitienės. Sveikiname.

„Satrijos“ tūntininkė S. L. Gvildienė po atostogų su šeima Vermont kalnuose stovyklauja Romuvoje.

Jau treči metai iš eilės gaudami paramą iš Otavos federacinės valdžios, lietuvių skautai „Traveling Exchange“ programos ribose šiais metais važiuoja į Winnipeg organizuojamą stovyklą. Kvalifikacijos jau buvo skelbtos spaudoje. Iš vadovų ir stovyklą važiuoja — ps. P. Regina, sl. P. Kudreikis, S. kun. St. Kulbis, SJ, S. J. Dambaras. Išvykstama traukiniu rugpjūčio 15 d. 4 v.p.p. iš Toronto Union Station. Č. S.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

Ateitininkų žinios

Zygis „Ateičiai“ stovyklos metu buvo visais atžvilgiais sėkmingas. Nors diena buvo labai karšta, bet visas 24 mylias suvaikščiojo 42 stovyklotojai. Daugelis, kurie dalyvaavo žygyje, turėjo nemažai globėjų (sponsorių) ir „Ateičiai“, bent pažadai, surinkta \$422. Reikia tikėtis, kad iš tos sumos daug nenubyrės ir visi pažadėta suma atsūs, surinkę iš globėjų. Daugiausia globėjų turėjo ir „Ateičiai“ pinigų surinko dvi stovyklavietes, nuėjusios 24 mylias: Ramunė Stravinskaitė — \$35.44 ir Rūta Cepaitytė — \$27.60. Visų kitų stovyklavietė, kurioje surinko virš \$5, pavadės bus paskelbtos „Ateities“ žurnale. Žygio pinigų kiek galint greičiau siųsti šiuo adresu: V. Kolyčius, 86 Glenholme Ave., Toronto 170, Ont.

Dainavos stovyklavietėje liepos 6-12 d. įvyko jaunųjų ir jaunių ateitininkų globėjų kursai. Vadovavo Elena Gudinskienė, MAS centro valdybos jaunųjų reikalams atstovė, talkino kun. A. Saulaitis, SJ, ir seselė M. Ignė. 24 stovyklotojai buvo atvykę iš Hamiltono, Toronto, Čikagos, Klevelando, Los Angeles ir Bostono. Kursų programa apėmė jaunųjų globėjimo praktiką ir teoriją. Kursantai klausė paskaitų, dalyvavo diskusiniuose būreliuose. Paskaitininkai ir temos: dr. J. Pikinas, ateitininkų federacijos vad. „7-13 m. vaikų psichologija“, G. Juozapavičiūtė, MAS cv vicepirmininkė, „Ateitininkų organizacija — tikslas, prasmė ir įtaka vaikui“, ses. Ignė, „Vaikų pažinimas grupėje“, kun. A. Saulaitis, „Kaip nustatyti metinę programą, kokios priemonės, kas turi įeiti į metinę veiklą“, J. Damušienė, „Kaip vadovauti jaunųjų susirinkimui“, P. Alšėnas, „Vadovo savybės“. Taip pat buvo aptartas įvairios kuopų problemos. Kun. A. Saulaitis pravedė dienos įvertinimo pašnekesį. Šie kursai padės globėjams ir jų kuopoms įsijungti į ateitininkiškos šeimos veiklą.

Skautų veikla

Septintosios Romuvos stovyklos jaun. skautų-čių savaitę pasibaigė liepos 26 d. Ps. B. Poškai ir S. M. Stanionienėi vadovaujant, ji buvo pati sėkmingiausia per visus 7 stovyklavimo metus. Tą savaitę jaun. skautų-čių įžodį davė V. Baziliauskaitė, R. Dūdaitė, V. Dūdaitė, V. Sernaitė, L. Vytaitė, A. Antanaitis, R. Turaitė, G. Karosas. Pažangumo varžybose daugiausia taškų surinko V. Sernaitė, V. Turaitė, M. Sarūnas ir E. Zubas. Jie gavo dovanų. Stovyklos vadovybė dėkinga S. V. Fidlerui už dainų mokymą ir vadovavimą laukams, ps. A. Baziliauskui už eimą komandanto pareigų. R. Kairiui už maitinimą, vyr. sk. v. sl. A. Pietrantoniui už vadovavimą paukštytėms.

Baigus jaun. skautų-čių savaitę Romuvoje, pradėta stovykla skautams-tėms. Liepos 26 d. čia įsikūrė 273 stovyklotojai iš Toronto, Hamiltono, Londono, Niagaros, Windsor, Detroito ir kt. vietovių. Stovyklos vadovas — S. K. Butūra, pavaduotoja — S. L. Gvildienė, kapelionas — S. kun. St. Kulbis, SJ, seserijos pastovinės vir. — S. I. Meiklejohn, brolijos — ps. A. Baziliauskas. Jiems padeda eile patyrusių vietovių globėjų ir instruktorių. Ūkio skyriui vadovauja R. Kairys, šeimininkauja G. Stauskienė, D. Baziliauskienė, C. Pakšienė, D. Jusienė, G. Tarvydienė, V. Noreikaitė ir B. Ogvidienė. Gydytojas — ps. dr. J. Yčas, laukų koordinatores v. S. Kairys. Šį šeštadienį, rugpjūčio 2 d., laukiama svečių iš Chicago. Bus juos diena, sporto šventė ir kiti pasirodymai. Vadovybė kviečia tėvus ir visus tautiečius šį savaitgalį atvykti į Romuvą. Svečiams yra rezervuota nauja pastovyklė. Stovykla baigiama rugp. 9.

Romuvos stovykloje stovyklauja 40 Detroito skautų, vad. S. Č. Arnužio ir 35 skautės, vad. S. A. Atkoaitienės. Sveikiname.

„Satrijos“ tūntininkė S. L. Gvildienė po atostogų su šeima Vermont kalnuose stovyklauja Romuvoje.

Jau treči metai iš eilės gaudami paramą iš Otavos federacinės valdžios, lietuvių skautai „Traveling Exchange“ programos ribose šiais metais važiuoja į Winnipeg organizuojamą stovyklą. Kvalifikacijos jau buvo skelbtos spaudoje. Iš vadovų ir stovyklą važiuoja — ps. P. Regina, sl. P. Kudreikis, S. kun. St. Kulbis, SJ, S. J. Dambaras. Išvykstama traukiniu rugpjūčio 15 d. 4 v.p.p. iš Toronto Union Station. Č. S.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite visose vaistinėse. Prieš tai būtinai, jei neįmanoma, pateiktinai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga irodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniausiai skausmams, išvykdamo hemorojus sutraukiamas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis patikimas tesdavo daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užtvirti pažeistoms celiams ir padidina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose „Preparation H“ vardu. Prašykite vis

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM
IR TAI SOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ
PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6465

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val.

Ket. ir penkt. 9—9 val.

Šių metų

vasaros atostogoms

uždaryta nuo

liepos 24 iki rugpjūčio 9 dienos

imtinai.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis

Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krau-
tuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų
drabužių.

(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE
GULF SERVICE CENTRE benzino stotis
1181 Queen St. W. Tel. 535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos,
baterijos ir t.t. Automobilų vilkimas (towing).
Autovežimčių taisymas, elektrinis (Alen Scop)
patikrinimas. Po darbo valandų skambinti
tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (rugpjūčio
1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gaustė tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;
didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų,
kurios gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripaži-
ntas plombieris, atlieka įvair. plum-
bing ir vandens apšildymo darbus
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės

(body) taisymas, mechaniniai

darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

A.P. GARAGE

A. PASKEVICIUS

laikiniai persikėlė į

2264 DUNDAS ST. W.

LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's kiemas

Įvažiuojamas tiesiai iš

Dundas gatvės

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

DARIAUS IR GIRENO skridimo į
Lietuvą 36-sios metinės buvo pami-
nėtos prie jų atminimui pastatyto
paminklo Marquette Parke. Šias iš-
kilmes suorganizavo Dariaus-Gireno
karo veteranų postas, kuriam takti-
no Don Varno posto veteranai. Iškil-
mes pradedant sol. Al. Brazis sugie-
dojo JAV ir Lietuvos himnus. Prie
estrados buvo įneštos JAV ir įvai-
rių organizacijų vėliavos, tačiau ne-
simatė lietuviškos trispalvės, kuri
jau kelinti metai iš eilės šiame mi-
nėjime „užmirštama“. Invokacija pa-
skaitė kun. A. Stašys. Buvo pristatyti
garbės svečiai amerikiečiai; kairurie
jų tarė sveikinimo žodį. Paskutiniu
kalbėtoju buvo Lietuvos gen. konsu-
las dr. Petras Daužvardis, kuris pa-
minėjo, jog šiandien, kai visų žvilgs-
nis krypstą į amerikiečių istorinį žy-
gį į mėnulį, Dariaus ir Gireno skri-
dimas tų laikų sąlygomis irgi nebuvo
kasdieniškas reiškinys. Dr. Daužvar-

dis prisiminė ir Lietuvos okupaciją,
pažymėdamas, jog sovietai reikalau-
ja, kad Amerika atitrauktų savo ar-
mijas iš Pietų Vietnamo, tačiau jie
savo kariuomenės nesirengia atitrauk-
ti iš Lietuvos, Rytų Vokietijos bei
kitų užimtų kraštų. Minėjimo paba-
goje buvo padėtas vainikas prie Da-
riaus-Gireno paminklo. Publikos buvo
susirinkę arti tūkstančio, nors anks-
čiau tokie minėjimai sutraukdavo
daugiau nei 5000 žmonių. Anksčiau
ir patys minėjimai buvo žymiai įspū-
dingesni.

LIEPOS 17 ankstyva rytą Čika-
goje siautė labai smarkus lietus, ku-
ris Čikagos bei apylinkių lietuviams
irgi pridūrė nemažai nuostolių. Daug
gyvenamųjų namų rūsio buvo apsemta
ir vanduo sugadino daug turto,
ypač tuose rūsioose, kur gyvena
žmonės. Vanduo palietė ir šios skil-
ties autorius bibliotekos dalį, suga-

dindamas keliasdešimt knygų ir dau-
gelio žurnalų bei laikraščių komplek-
tus. Cicero gyventojas A. Stakus bu-
vo mirtinai nutrenktas elektros, kai
žengė į savo namų vandens apsemtą
rūsį. Kita Cicero gyventojas —
Aldona Kriščiūnaitė, 8 metų mer-
kaitė, buvo apdeginta, kai vandens
apsemtas jos rūsio sprogė dujų
vamzdis. Buvo ir daugiau nelaimin-
gų atsitikimų. Visų nuostolių dar ne-
ra galima apskaičiuoti. Tokios nelai-
mės Čikagos ir apylinkių gyventojams
sumazino džiaugsmą, kuris čia
vyravo amerikiečiams artėjant į mė-
nulį. Dauguma vandens apsemtųjų
kalbėjo: kodėl Amerika leidžia bili-
jonus dolerių mažai kam naudoti duo-
dantiems tyrimams, bet nesirūpina
būtiniais dalykais pas save, pvz. ger-
nes kanalizacijos pravedimu ir pan.

LIETUVIŲ RADIO FORUME —
inž. Antano Rudžio tvarkomoje ra-
dijo programoje liepos 19 d. vyko
diskusijos lietuvių sporto klausimais.
Čia savo mintis pateikė Čikagos lie-
tuviai sporto veikėjai — dr. E. Rin-
gus, B. Žemaitis ir J. Bagdonas. Jie
gana kritiškai pažūrėjo į Lietuvii
Bendruomenės mažą dėmesį lietuviš-
kam sportui, skundėsi, jog liuanisti-
nių mokyklų vedėjai nenori įtrauk-
ti sporto į programas, apgailestavo,
kad ir pats jaunimas nelabai rodo
didelį dėmesio sportui, kaltino tė-
vus, nes jie neskatina jaunųjų spor-
tui. Buvo nusiskusta ir Tėvų Jėzui-
tais, kurie statydami priestatą prie
Jaunimo Centro planuoja sporto salę,
tačiau ji neatitinka sportiniam reik-
avimams. Diskusijoms vadovavo
Vyta. Kasniūnas. Buvo susilaukta ir
paklausimų telefonu, kuriuos atsakė
patys pranešėjai. Tų paklausimų ne-
buvo daug ir iš to Vyta. Kasniūnas
darė išvadą, jog tikrai mažai tautie-
čių siejosi lietuviško sporto klau-
simais.

TRUMPAI IS ČIKAGOS. „Lituani-
kos“ futbolininkai, baigę pirmenybių
I-ji ratą, liepos 13 d. žaidė draugiš-
kas rungtynes su vokiečių „Rams“ iš
„major“ diviziono. Gražiai žaisdami,
lietuviai netikėtai įveikė savo var-
žovus. — Pavergtųjų Tautų savaitės
proga prie Marijos altoriaus Sv. An-
tano par. bažnyčioje Cicero mieste
visą savaitę degė 28 žvakės, vaizduo-
jancios 28 pavergtas tautas. Prie tų
žvakių stovinčio Arvydo Žygo nuo-
trauka įdėjo „Cicero Life“ laikraš-
tis. — Petronėlė Petravičiūtė-Mile-
rienė, viena seniausių ir žymiausių
lietuvių scenos darbuotojų Čikagoje,
mirė liepos 19 d., sulaukusi 74 m.
amžiaus. Ji palaidota liepos 23 dieną
Lietuvių Tautinėse kapinėse. — Lie-
tuvos miestų ir miestelių herbu pa-
roda atidaryta liepos 25 d. Balzoko
Lietuvių Kultūros Muzėjuje. Paro-
doje taip pat išstatyti ir idomios
žemėlapių. Paroda globoja Čikagos
augš. lit. mokyklos direktorius J.
Masilionis, mokytojai — P. Lampsai-
tienė, V. Trumpionas ir kt. — Kun.
Adolfas Stašys, Amerikos Liet. Ta-
rybos Čikagos sk. vicepirmininkas,
kelias savaites praleido Europoje. —
Alvudo organizacijos kultūriniai va-
karojimai vyksta kiekvieną šeštadi-
nio vakarą Marquette Parko aikštie-
je. Ten būna vaikų pasirodymai, de-
monstruojami filmai ir kt.

RAUDONOJI ...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Po to labai draugiškai paspaudė
man ranką:

Malonu, kad esate mūsų
ratelio draugė ir bendradarbė,
— plačiai nusišypsojo. — Da-
bar, drauge, turite pagaliau pa-
dariai ateiti. — Dėvė man pini-
gu ir telefono numerį. Kas di-
vi savaites aš turesiantis tuo nu-
meriu skambinti Jarošlavui. Tai
mano tarpininkas.

Po pusvalandžio buvau pake-
liui į namus. Ten sužinojau, kad
mano brolio sveikata bevičiško-
je būklėje. Po dešimties dienų
jis mirė.

Sutartu laiku, dviem savaitėm
prabėgus, iš telefono būdelės
paskambinau atmintinai išmoku
telefono numeriu. Kai Jarošla-
vas atsiliepė, pasakiau:

— Čia L 77.
— Kaip sekasi? — paklausė.
— Bjauriai, — atsakiau.
— Suprantama. Bandykite iš
tokiai dvasinės būklės išsiveržti.
Po keturiolikos dienų vėl pa-
skambinkite. Jums išsiųsta paš-
tu 2000 kronų. Taigi, iki po
dviejų savaitių. Viso. — Mem-
brana braktelėjo. Jarošlavas pa-
dėjo ragelį. (Bus daugiau)

Parduodamas

nepasterizuotas

medus

IS NUOSAVO BITYNO

ĮVAIRIAIS KIEKIAIS.

Skambinti tel. 534-0563

30 Dewson St.,

Toronto 4, Ont.

TRYS EUROPOS MIESTAI

rugsejo 16 - spalio 12

Kelionė - tikrai \$619.50

AMSTERDAME - 7 dienos,

MASKVOJE - 3,

VILNIUJE - 5

Registruotis iki rugpjūčio 10 dienos

SMULKESNES ŽINIAS TEIKIA V. BAČENAS

telefonu 278-7261

ALL SEASONS TRAVEL

PORT CREDIT, ONTARIO

Kas
geriausia
stiklėlyje?

ACADIAN

PUIKUS KANADOS GERAI

ROMAS — Acadian

“SEVEN SEAS” — baltas

šviesus, tamsus

KANADIŠKA DEGTINĖ —

Acadian “SIGNATURE”

DZINAS — Acadian

“DE LUXE”

VODKA — Acadian

“DE LUXE”

Acadian visuomet pirmoje vietoje
žinantiems gerą skonį

(taip pat pirmoji Ontario L.C.B.O. krautuvių sąrašuose)

ACADIAN DISTILLERS, BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskirai viešintiems

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Prie Ussuri upės

Toje vietoje, kur įvyksta ko-
vos tarp raudonųjų kiniečių ir
rusų, jau ir anksčiau vyko šal-
tasis karas. Kiniečių karininkas
atvedavo visą kuopą kareivių,
sovietiniam pasienyje juos išri-
kiuodavo. Išgirdę komandą, ku-
pos kareiviai iškišdavo sovie-
tams liežuvius, o paskui, draus-
mingai apsisukę, parodydavo ru-
sams savo sėdynes. Tas kartojo-
si kasdien ilgą laiką, kol vienas
rusų karininkas sugalvojo
„atkirtį“. Vieną dieną kiniečiai,
atlikę paniekinančią rutiną, iš-
girdo rusų pusėje didelį juoką.
Atsisukę kiniečiai pamatė tai,
ko niekad nesitikėjo: visi rusų
sargybiniai rankose laikė po di-
džiulį Maotsetungo portretą, o
patys stovėjo už tų portretų pa-
sislėpę. Nuo to laiko kiniečiai
„provokacijas“ nutraukė.

Naujas mastas

Ar vienas viešas pagerbimas
yra geresnis už kitą, labai sunku
pasakyti. Amerikiečiai ir čia su-
rado būdą apskaičiuoti — pagal
šiukšlių kiekį. Apskaičiuota, kad
po to, kai Niujorko gatvėmis
pravažiavo iš erdvės grįžęs plk.
Glennas, popierių atliekų ir ki-
tokių šiukšlių surinkta 3.474 to-
nos. Po gen. MacArthurui su-
rengto sutikimo šiukšlių būta
3.240 tonų. Po sutikimo Lind-
bergių šiukšlių buvo tik 1.800
tonų.

Hipis

Pagal Čikagos kongresmano
D. Rostenkowskio pažiūrą, hipis
yra jaunuolis, kuris turi Tarza-
no plaukus, atrodo kaip Tarzano
žmona Jane ir šaukia kaip Chee-
ta, Tarzano beždionė.

Kaip dabar vadinasi? ...
— Kaip dabar vadinasi socia-
listinėje Lenkijoje karpis, pa-
ruoštas žydišku būdu?
— O gi „agresorius drebučiuo-
se“ ...

Iškaba

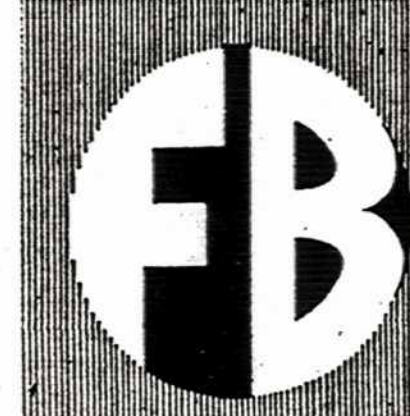
Vieno Miami viešbučio kamba-
ryje yra tokia iškaba:

— Jei rūkai atsigulęs lovon,
palik mums savo artimiausių gi-
minių sąrašą ir adresus. Nuro-
dyk mums iš anksto, kur turime
nuvežti tavo lavoną. Pasitirink,
ar esi apsimokėjęs gyvybės drau-
dą. Painformuok kambario kai-
mynus, kad ketini pasikėsinti
prieš jų gyvybes ir laikyk auto-
matinį gesintuvą po ranka.

Prekybiniai skirtumai

Anglė ar prancūzė parduotu-
vėje perka, ką nori. Amerikie-
tė ar australė ten sužino, ko no-
ri. Komunistinio „rojaus“ pille-
tė, išstovėjusi prie parduotuvės
kelias valandas eilutėje; sužino,
kad iš viso nieko negali nusi-
pirti, nes kasdieninio vartojimo
prekės neribotam laikui išpa-
rduotos.

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

& REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington

(PRIE SIX POINTS PLAZA)

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parūdomos

lempoms ir baterijoms. Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti
ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETT, kvalifikuotas auto me-
chanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dun-
das ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

— Užbaigta parapijos globojama Gerojo Ganytojo stovykla, trukusi 3 savaites. Gražus būrys jaunųjų, vadovaujami jaunosios kartos vadovų, gražiai praleido stovyklavimo laiką. Padėka visiems vadovams, šeimininkams ir talkininkams. Prasidėjo sportinių stovyklų, vadovaujama sporto klubo "Vytis".

— Iš parapijos bažnyčios praėjusį šeštadienį palaidotas a.a. Paulius Belaišis. Velionies žmonai ir vaikams nuosirdi užuojauta.

— Šis penktadienis — rugpjūčio pirmasis. Pamaldos — 7.30 v. vakaro.

— Stovyklavietės patalpose Springhurst pamaldos sekmadieniais 10 ir 11 valandą.

— Mirus a.a. Vytautui Baltučiui, velionies artimiesiems gili užuojauta.

A. a. Paulius Belaišis staigiai mirė savo namuose liepos 23 d. rytą; padarius skrodimą, palaidotas liepos 26 d. Velionis buvo gausiai lankomas Odette laidotuvių namuose. Taip pat gausus būrys tautiečių dalyvavo laidotuvėse. Velionis iš profesijos buvo elektrikas, kilęs nuo Troškūnų (gimęs 1923 m.). Jo jaunystės draugas sol. V. Verikaitis giedodavo per laidotuvių pamaldas. Kapinės šaulių vardu velionį atsisveikino St. Jokūbaitis. Velionis paliko liūdinčią žmoną Moniką Belaišienę-Garionytę ir 4 vaikus 10-2,5 metų amžiaus.

A. a. Vytautas Baltutis mirė liepos 27 d. Newmarket, Ont., ligoninėje. Buvo nuvykęs mažai operacijai, kurią padarius išsiliejo kraujas smegenyse. Palaidotas liepos 30, trečiadienį, 10 v.r., Newmarket kapinėse iš vietinės katalikų bažnyčios. Laidotuvėse dalyvavo vietos lietuviai ir keletas velionies pažįstamų iš Toronto. Velionis buvo 55 m. amž., kilęs nuo Lazdijų. Newmarkete pastaruoju metu dirbo katalikų labdaros įstaigų. Paliko liūdinčią šeimą su 5 vaikais.

Kęstutis Dubauskas su šeima iš Kalgario atostogų proga aplankė rytinę Kanadą. Būdamas Toronte, aplankė "T2" redakciją ir perdavė savo tėvelio Juozo Dubausko linkėjimus pažįstamiems. J. Dubauskas Lietuvoje buvo seimo nariu. Atvykęs į Kanadą apsigyveno Kalgarije, kur dalyvauja visuomeninėje veikloje.

A + A

PAULIUI BELAIŠIUI

mirus, nuosirdi užuojauta velionies žmonai MONIKAI ir vaikams —

B. J. Červinskis

A + A

PETRUI ELIJOŠIUI

JAV-se mirus, jo seserį JANINĄ OZALIENĘ ir brolių ANTANĄ ELIJOŠIŲ bei jų šeimas nuosirdžiai užjaučiame —

D. T. Renkauskai

1969 M. VASAROS MUZIKOS FESTIVALIS TORONTE

Toronto miesto taryba per parkų ir pramogų skyrių, drauge su Toronto Muzikų Draugija, remia muzikos plokštelių pramonės fondo ir "Toronto Daily Star", praneša sekančią programą

RUGPJŪČIO 3 — 7 SAVAITĖ

SEKMADIENI, RUGPJŪČIO 3

2.30 v.p.p. High Park

2.30 v.p.p. Kew Gardens

2.30 v.p.p. Willowvale Park

5.30 v.p.p. High Park

7.30 v.v. Earls Court Park

411 aviacijos rezervinio eskadrono orkestras.

Viešnia solistė — Judith Le Bone

Toronto igulio orkestras

Svečios solistas — Klaus Van Graft

The Governor General's Horse Guards orkestras

Vargonų recitalis — Ronnie Padgett

David Black orkestras

PIRMADIENI, RUGPJŪČIO 4

8.30 v.v. Ramsden Park

8.30 v.v. Greenwood Park

7.30 v.v. Nathan Phillips Square

Kadriļaus solistai su Bob Scott orkestru

Kadriļaus solistai su Angus MacKinnon orkestru

Lloyd Broadshaw duos vasaros vakaro muziką

ANTRADIENI, RUGPJŪČIO 5

8.00 v.v. Allan Gardens

8.30 v.v. Withrow Park

Toronto I-15 Service Battalion orkestras

Kadriļaus solistai su Bob Scott orkestru

TREČIADIENI, RUGPJŪČIO 6

12.15 v.p.p. Nathan Phillips Square

8.30 v.v. Eglinton Park

8.30 v.v. Riverdale Park

8.30 v.v. Monarch Park

8.30 v.v. Dufferin Grove Park

The Carlton Showband

Eddy Gref orkestras

Stan Thomas, Rickie A. Terry,

Hazel Goldenberg, M.C. Tom Kelly

Kadriļaus solistai su Bob Scott orkestru

Kadriļaus solistai su Angus MacKinnon orkestru

KETVIRTADIENI, RUGPJŪČIO 7

7.30 v.v. Forest Hill Memorial Park

8.00 v.v. Nathan Phillips Square

8.30 v.v. High Park

8.30 v.v. Kew Gardens

Jim Pirie kvartetas

Henry Cuesta septetyniukė

John Lombardy programa

Kadriļaus solistai su Bob Scott orkestru

Kadriļaus solistai su Al Aylward orkestru

Kanados Lietuvių Bendruomenės

Londono apylinkės pirmininkui

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai JOANAI, sūnui JURGIUI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Londono apylinkės valdyba

A + A

KLB Londono apylinkės valdybos pirmininkui

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, jo žmoną, sūnų, dukrą bei gimines liūdesio valandoje giliai užjaučia —

KLB Rodney apylinkė

Mielai klasės draugei Elenai,

jos brangiam vyrui

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą —

Aldona ir Davetas

Dulotčiai

A + A

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, sesutę ZUZANĄ ir BRONIŲ

SČEPANAVIČIUS nuosirdžiausiai

užjaučiame —

Juozas, Angelė ir Margarita

Lukošūnai

A + A

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, žmoną ELENĄ, dukrą JOANĄ, sūnų JURGĮ, motiną, seserį, brolius, jų šeimas ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia —

Eugenija ir Tadas Gugiai

Augustė ir Vytautas Dubickai

Mielą Otavos lietuvių studentų pirmininkę

JOANĄ PAULIONYTĘ, liūdinčią dėl Tėvelio

mirties, nuosirdžiai užjaučia —

Otavos lietuviai studentai

A + A

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, jo žmoną, vaikus, motiną, seserį ir brolius su šeimomis nuosirdžiai užjaučia —

Vincentas ir Sonia Paulioniai

ZIGMUI PAULIONIUI

mirus, nuosirdžiausią užuojautą reiškia jo žmonai ir visiems šeimos nariams —

Juozas Račys

A + A

Šauliui POVILUI BELAIŠIUI mirus,

jo žmonai MONIKAI, dukroms, sūnums ir visiems

artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Toronto Pūtvių šaulių kuopa

A + A

PAULIUI BELAIŠIUI

mirus jo žmoną, vaikus ir visus artimuosius

nuosirdžiai užjaučia —

I. A. Patašiai

E. L. Rudaičiai

A + A

PAULIUI BELAIŠIUI

mirus, nuosirdžią užuojautą reiškiamė jo šeimai ir artimiesiems —

Antanas ir Stefa

Čeponiai su šeima

Mūsų buvusiam elektrikui

PAULIUI BELAIŠIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė jo šeimai ir artimiesiems —

Fleet Electric Co. Ltd ir

Bendradarbiai

Kanados lietuvių jaunimo stovyklos Manitoboje ženklas

Norintiems vykti į lietuvių jaunimo stovyklą Manitoboje pakartotinai pranešama, kad į tą stovyklą gali vykti visi lietuvių jaunuoliai, atlikę registracijos formalumus. Stovykla įvyks Oak Point, Man., prie Winnipeg, rugpjūčio 17-24 d. Mokėstis: vienam asmeniui \$45, dviem — \$80, trim ar daugiau — \$100. Į šią sumą įeina ir kelionės bilietai traukiniu iš Toronto. Stovyklos vadovu bus tontietis P. Regina, 1596 Crediton Pkway, Port Credit, Ont. Šiuo adresu kreiptis informacijos ir registracijos reikalais. Vakarų Kanadoje gyvenantieji tesikreipia į kun. J. Bertasių, 432 Elgin Ave., Winnipeg 2, Man.

Jaunimo stovykla Winnipeg. Š.m. liepos 24 d. "T2" "Skaitytojai pasisako" skyriuje kažkas rašo apie jaunimo stovyklą Winnipeg. Matyt, kad p. L. mažai dėmesio kreipė į ankstesnį pranešimą, kurį jis mini. Tame rašinyje "T2" 27 nr. aiškiai nurodyta stovyklos laikas, sąlygos, asmenys ir jų adresai registracijos bei platinės informacijos reikalais. Kas ta stovykla domėjosi, tuo ir pasinaudojo. Aš esu tikras, jei gerb. L. kreipsis pas tuos asmenis, kurie buvo nurodyti spaudoje, gaus jam ar jai reikalingas informacijas. Tikimasi, kad p. L. ir p. D. pajinimas pasimatys Winnipeg stovykloje. D.

Stasys ir Marytė Goštautai iš Niujorko atostogų proga lankėsi Toronte ir "T2" redakcijoj. St. Goštautas rašo lietuvių spaudoje meno klausimais; šiuo metu dirba "Vision" bendrovės žinių skyriuje. Visur vartoja pilną lietuvišką pavardę.

Dr. Sigitas ir Angelika Kazlauskai Oakvilėje buvo pagerbti vedybų dešimtmečio proga. Bičiuliai suruošė jiems pobūvį, kuriame dalyvavo apie 80 svečių bei viešnių.

Pietų Amerikoje lankėsi Regina Kutkienė su dukrele. Jos tėvai gyvena Sao Paulo Brazilijoje. Ten ji praleido atostogas. Lankėsi ir kituose P. Amerikos kraštuose, susitiko su daugeliu lietuvių veikėjų. Žada aprašyti savo išpūdį "T2". Kiek anksčiau P. Amerikoje lankėsi Danutė Keršienė, Osvaldas ir Irena Delkai.

DR. J. URBAITIS išvyksta atostogų nuo 9 rugpjūčio iki 9 rugsėjo.

537 AKRŲ ŪKIS su dviem pastais ir pietus nuo Owen Sound. 35 akrų gilus ir labai žuvinys ežeras, taip pat didelė upė, turinti apie pusę mylios krantų iš abiejų pusių. 330 akrų — dirbama žemė, 150 — miškas. Tinka vasarnamių statybai ar ūkininkavimui. Labai geras pirkiny grupė ar sindikatui. Prašoma kaina — \$96.000.

SKAMBINTI ST. DARGIUI; įstaigos tel. 231-6226, namų 481-6560 FRANK BARAUSKAS REAL ESTATE

ST. CLARENS — BLOOR — COLLEGE, didelis 8 kambarių plytinis, gerų pajamų namas. Įmokėti apie \$7.8000. Vienas morkigėlis. Skambinti: A. Costello, tel. 291-2535. NORM BLACK REALTY

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. TEL. 535-4724.

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudimą. Nėmami nurodymai klaseje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

ATLANTIC

valgykla

1330 DUNDAS ST. W.,

TORONTO 3.

Tel. LE 3-6045

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

NAUJI SAVININKAI

V. ir V. IVANAUSKAI

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus

923-7194. Sav. A. Čeponis

MONTREAL

Aušros Vartų par. žinios

— Rugpjūčio 1 d. — pirmasis mėnesio penktadienis; bus tik vakarinės Mišios 7.30 v.

— Sveikiname Raimundą-Kazimierą Smilgevičių-Smilgį, sukūrusį naują šeimos židinį su Ann-Christine Zaccard. Jungtinių Mišiose giedoję operos solistė E. Kardelienė ir solistas A. Keblys.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$143.67.

TORONTO, ONT.

Gautas laiškas iš Lietuvos Bernardui Markevičiui, gyvenaniam 92 Fermanagh Ave. Siuntėjas — B. Markevičius iš Panevėžio. Vairganto 15. Laišką atsiimti "T2" administracijoj.

Anelė Kuprevičienė iš Kauno atvyko dviejų mėnesių viešnagai pas savo vyro brolių Joną Kuprevičių. Jau ilgesni laiką vieši pas savo motiną Hamiltone dr. A. Saunoris, kuris ypač domisi sportiniu gyvenimu.

Dail. Adomas Varnas iš Čikagos atostogauja lietuvių vasarvietėje Springhurst, Ont.

Dail. H. Zmuidzinienė ruošiasi savo kūrinį parodai Hamilton. Paroda bus lietuvių Dienos programos dalis. Ji bus atidaryta rugpjūčio 29 d. vakare Aušros Vartų par. salėje ir truks tris dienas.

Kun. M. Jarašiūnas, praėjusį pavasarį baigęs teologiją Romoje, atlaikęs primicines Mišias Toronte ir Londone bei pailsėjęs, šią savaitę išvyksta darbuotis į paskyrimo vietą — Baltimorę pas prel. L. Mendelį, žymų lietuvių spaudos ir tolimųjų kraštų misijų rėmėją.

Berta Beniūšytė dirba "The Telegram" dienraščio "Action Line" skyriuje.

Septintoji Romuvos stovykla. Atsitiktinai šią vietovę pirmą kartą teko matyti. Pasaulio Kūrėjas nepagalėjo šiam kampeliui gamtos grožio, kalnų, pakalnių, slautų, marguolių, lietuviškų pievų, mišynų akmenų ir veidrodinio ežerėlio, kur mūsų mažieji skautukai mėgino pirmuosius vasaros malonumus.

Kalnų papėdėje stypso originalus pagrindinis pastatas, kuriame yra valgykla, virtuvė, sandėliai. Iš abiejų pusių 6 tipiški nameliai pavadinami Lietuvos vietovių vardais: Vilnius, Klaipėda, Birutė. Jie yra Hamiltono, Niagaros, Toronto St. Catharines tūvų ir skautų organizacijos rėmėjų lėšomis pastatyti. Sutikau prakitą nuo kaktos braukiantį veliunįskį sktn. K. Batūrą. Kanados vadeivą, darbuojantį ps. Stanionienę, skubantį — bėgantį ps. Pošką, didįjį šios stovyklos entuziastą ir organizatorių dr. Yčą ir daugybę kitų, dirbančių skautų organizacijai ir savo vaikų ateičiai Kanados lietuvių, kurie nepagalėjo aukų Romuvai. Tebūna šie kilniūs norai įvertinti. Tai pavyzdys kitoms vietovėms, kurios tuo nesirūpino iki šiol. Vasarotoja

• Lenkų skautai, gavę federacinės valdžios paramą, yra išvykę į Monte Cassino Italijoje, kur prasidėjo jų tautinė stovykla ryšium su 25 metų sukaktimi nuo lemtingų mūsų II pasaulinio karo metų. Č. S.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMOYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebeco ir Ontario Provincijose

3907A ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545

RES. 256-5355

Sekt. M. ARLAUSKAITE, tel. 722-3986

S-tos "Lite" nr. 752D

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

TELEFONAS 727-3120

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

6695-35th Avenue, Rosemont, Montreal, 409, P.Q.

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120

NAMŲ:

ARVYDAS RUDZEVICIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET

MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės iš — 9 %

Nekiln. turto iš — 8.5 %

įskaitant gyvybės draudimą

iki \$10.000.

JAU ISDUOTOS PASKOLOS

iki termino ilksa semomis palikanomis (pradedant 6.5 %)

MOKA UZ:

Depozitas — 5.0 %

Sėrus (numatyta) — 5.5 %

Term. ind. 1 metams — 7.0 %

Term. ind. 2 metams — 7.25 %

Term. ind. 3 metams — 7.25 %

Nemokamas gyvybės draudimas

iki \$2.000 sėrus sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmą, trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Seštadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

— Užbaigta parapijos globojama Gerojo Ganytojo stovykla, trukusi 3 savaites. Gražus būrys jaunųjų, vadovaujami jaunosios kartos vadovų, gražiai praleido stovyklavimo laiką. Padėka visiems vadovams, šeimininkams ir talkininkams. Prasidėjo sportinių stovyklų, vadovaujama sporto klubo "Vytis".

— Iš parapijos bažnyčios praėjusį šeštadienį palaidotas a.a. Paulius Belaišis. Velionies žmonai ir vaikams nuosirdi užuojauta.

— Šis penktadienis — rugpjūčio pirmasis. Pamaldos — 7.30 v. vakaro.

— Stovyklavietės patalpose Springhurst pamaldos sekmadieniais 10 ir 11 valandą.

— Mirus a.a. Vytautui Baltučiui, velionies artimiesiems gili užuojauta.

A. a. Paulius Belaišis staigiai mirė savo namuose liepos 23 d. rytą; padarius skrodimą, palaidotas liepos 26 d. Velionis buvo gausiai lankomas Odette laidotuvių namuose. Taip pat gausus būrys tautiečių dalyvavo laidotuvėse. Velionis iš profesijos buvo elektrikas, kilęs nuo Troškūnų (g